Ч. 111 (14.943). Львів, вівторок 24. травня 1938. Oplata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LIX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504 060.
" Банку Чеських Легіон. Прага „Діло“.
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . . 15.00 "
піврічно . . . . . . 30.00 "
річно . . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА“ В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Протинаступ червоних на катальонському фронті.

НАЦІОНАЛЬНИЙ КОМУНІКАТ.

Національна гол. кватира повідомляє: В неділю червоні перевели неуспішні протинаступи на ріжних відтинках катальонського фронту.

На відтинку Тремп нац. війська відбили червоних з великими втратами.

На відтинку Балягер червоні втратили 350 убитих і 12 повозів.

У Сан Сальвадор попала в неволю ціла червона сотня, 25 червоних згинуло.

При невдатному наступі на Сен Льоран, Монсек і Ля Баронія згинуло 690 червоних, 96 попало в полон

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

З Барсельони подають, що червоні виконали в неділю в Пиренеях протинаступ з метою: унеможливити національну операцію, яка мала відтяти Катальонію від Франції. Вони здобули кілька точок на шляху Балягер—Тремп.

ПЕРЕМОЖНИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ НАСТУП НА ФРОНТІ ТЕРУЕЛЮ.

На фронті Теруелю та Кастелльону національні війська продовжували — не зважаючи на лиху погоду — наступ на відтинку Корбалян; вони заняли гору Корбалян і важні становища під Льобо і Льос Льопос та шлях Теруель—Кантавієха. Втрати червоних поважні.

САМОГУБСТВО ЕСПАНСЬКОГО ГЕНЕРАЛА.

Як подає „Матен“, до Льондону наспіла з національної Еспанії вістка, що ген. Яґе відібрав собі життя. Він відіграв поважну ролю підчас нац. повстання, але в останньому часі попав до вязниці за протиіталійську промову. У його келії буцімто залишили револьвер.

Вислід виборів до міської ради у Празі.

НАЦІОНАЛ-СОЦІЯЛІСТИ НА ПЕРШОМУ МІСЦІ, КОМУНІСТИ — НА ДРУГОМУ. ВИБОРИ В СУДЕТАХ.

Минулої ночі оголошено висліди виборів у Празі: нац.-соціялісти дістали 142.430 голосів (35.284 більше ніж у 1931. р.); комуністи 90.373 гол. (31.641); соціял-демократи — 77.530 (10.606); чеські католики — 37.542 (10.328); жівностінці — 35.740 (11.897); аграрії — 29.174 (12.379). Всі ці партії збільшили стан посідань коштом чеських націоналістичних ґруп.

У 33-ох німецьких громадах здобула судетсько-німецька партія 84.123 голосів (88.55%), німецькі соціял-демократи — 10.868 голосів, чехи — 17.892 голосів, комуністи — 4.266. Вислід голосування свідчить про дальший зріст впливів Генляйна, який у порівнанні з парляментарними виборами у 1935. році дістав 44.5% голосів більше.

Вчорашні вибори обняли крім Праги 177 громад.

Чехословацьке військо обсадило німецьке пограниччя.

Чехословацький уряд зосередив поважні військові сили у Судетах та впровадив там деякі постанови, що нагадують воєнний стан.

Кореспондент Райтера, що приїхав в околицю містечка Вімпек (10 миль від кордону) ствердив, що за ніч простір між границею і містечком обсадили чеські війська, які прибули залізницею і вантажними автами. Бензину для авт можна купити в цих околицях тільки за дозволом військової влади. 40 миль на південний захід від Праги жандармерія зупиняє всі авта, переводить ревізію й переслухує пасажирів; шукають головно за протичеськими летючками.

Німецьке Інф. Бюро повідомляє, що на території заселеній судетськими німцями помітний оживлений рух чеських військ, які скріплюють місцеві ґарнізони. У деяких фабриках вибухли страйки. Вулицями ходять військові стежі, прохожим не вільно зупинятися на вулицях. З міста Аш, виїхали родини державних урядовців у глибину краю. Контролю границі загострено, малий граничний рух обмежено.

Уряд загострив сильно цензуру й остеріг редакції щоденників, щоб не подавали фальшивих вісток та перед виступами проти уряду. Вістки про інциденти можна подавати тільки згідно з офіційним комунікатом. Крім того заборонено збирання, походи й політичні маніфестації.

І НІМЕЦЬКА АРМІЯ КОНЦЕНТРУЄТЬСЯ?

В останніх днях помічено транспорти німецьких військ у напрямі чехословацького кордону, зокрема у Баварії. На запит з Праги німецький уряд пояснив, що військо іде на вправи.

У цій самій справі інтервеніював британський амбасадор у Берліні Гендерсон, у держ. секретаря міністерства закордонних справ Вайсцекера, опісля у мін. Рібентропа. Йому відповіли, що німецькі війська переходять з ґарнізонів до літніх таборів.

ЯК ЧЕХОСЛОВАЦЬКИЙ УРЯД ПОЯСНЮЄ МОБІЛІЗАЦІЮ?

Як це ми згадували, на основі постанов ради міністрів чеський міністр народньої оборони покликав під зброю 2 річники резерви та техніків, що належать до спеціяльних військових частин. Причину покликання цих двох річників пояснює уряд тим, що необхідно вдержати в теперішній неспокійний час порядок, спокій і безпеку в державі та унеможливити інциденти, до яких дійшло минулими днями.

Англійська та французька дипльоматія змагає

до ліквідації конфлікту.

Льондон і Париж докладають усіх зусиль, щоби злагіднити чесько-німецьку крізу; британський уряд впливає у першу чергу на Берлін, французький — на Прагу. Мін. Рібентроп запевнив амб. Гендерсона, що Берлін займе становище до справи судетських німців щойно, як познайомиться з національним статутом. Мін. Бонне відбув наради з амбасадорами Польщі й Америки та з послом Чехословаччини. Цей останній запевнив його, що мобілізацію переведено на те, щоб запевнити лад. Також польський уряд звернувся в тій справі зі запитом до чехословацького. Париж утримує постійний контакт з Льондоном.

Положення поважно ускладнене, але критичний момент мабуть минув у суботу.

Совітський посол у Празі, як кажуть, запевнив, що уряд СССР дасть поміч Чехословаччині, якщо Франція зробить те саме.

Православний прем'єр-патріярх ревізитує католицьку столицю...

Варшава, 22. травня.

Пишемо ці слова на головному двірці Варшави негайно після того, як курієр з сальонкою румунського премієра-патріярха Мирона відїхав до Кракова.

Представники польського уряду та акредитовані у Варшаві посли православних держав, що відводили гостей, обмінюються востаннє враžіннями після триденного побуту голови румунської церкви й кабінету. Головна офіціяльна частина візити властиво вже скінчена.

В попередній кореспонденції на цю тему насвітлювали ми політично-церковне тло ревізити румунського достойника. Патріярх Мирон, як голова сусідської Православної Церкви не привіз православному населенню у польській державі нічого крім благословення, що його передав зрештою „усім християнам польської держави“. Правда, в політично-журналістичних кругах Варшави вже сьогодні, поза шпальтами преси, передають вістку, буцімто підчас авдієнції румунського достойника у президента держави — з ініціятиви найвищого польського чинника мала початися оживлена обостороння розмова про правне положення Православної Церкви у Польщі, при чому президент мав висловити зі своєї сторони **рішучу волю найтолерантніше полагодити ту важливу та затягнену справу.** Не будемо рішуче обстоювати правдивости тої цікавої вістки, поки не появиться якесь офіційне її підтвердження. Одно, що можемо сьогодні зауважити, це — велике моральне значіння візити православного патріярха для надшарпаного з усіх сторін престіжу й авторитету Православної Церкви. Ця піддержка проявилася у самому факті побуту патріярха Мирона у Варшаві, як гостя в резиденції митрополита Діонізія, безпосередньому його контакті з православними вірними усіх трьох найбільших національностей польської держави та врешті й у тому, що в усіх церковних святах — взяли участь дипльоматичні представники православних держав, як і високі польські державні діячі.

На це моральне значіння патріяршої візити звернув виразну увагу автор повітальної передової статті в митрополитальному „Слові“ (здається, сам митроп. Діонізій) такими словами: „Зрозуміло, лише невелика частина православного населення матиме змогу бути на спільній молитві зі Святішим Архипастирем. Але це не зменшує значіння тої візити.

„Сумний час переживаємо тепер. Все ще люди не хочуть взаємно себе розуміти, все ще нема мира в їхніх душах. Святе Православія має стільки ворогів... І поправді, воно має їх не тільки в атеїзмі; не тільки у вузьких та короткозорих суспільних течіях“... **„Вже представники другого християнського віроісповідання, серед якого ми живемо, заповіли отвертий похід на нього. І нашому кораблеві стає щораз тяжче плисти...“**

„Знаємо, що будуче нашого православія залежить — тільки від нас самих. Але приїзд Святішого голови сусідньої Церкви сам по собі дає силу для діл Христових...“

Бачивши хід варшавської візити високого православного достойника, можемо признати, що хоч о. патріярх мав сповнити дві ролі — як слуга Церкви і керманич політики своєї держави — дуже великий натиск і сердечний вклад призначив для тої першої цілі, цікавлючись подрібно життям і долею автокефальної церкви-посестри у Польщі.

Як голова румунського уряду, виконав премієр о. Мирон Крісти своє завдання бажуче: скріпив та поблагословив і так постійно зміцнюваний серією обосторонніх візит румунсько-польський союз. Враження, яке він залишив в кермуючих кругах столиці — дуже позитивне, бо побут патріярха Мирона відбігав від шаблону подібних дипльоматично-куртуазійних відвідин. Вітаючи рідкого гостя, польський премієр ген. Складковський підчас урочистого обіду сам підкреслив, що патріярх Мирон, шеф уряду, заприязненого з Польщею народу, ревізитує митрополита автокефальної Православної Церкви у Польщі. На ті слова польського премієра, патріярх Мирон відповів ще делікатнішим висловом, кажучи м. і. „прошу Боже Провидіння зіслати благословення на Польщу та обдарувати всіх її громадян багатими дарами..."

Реасумуючи: візита румунського патріярха ухоронувала — що підкреслювали особливо сильно (сильніше ніж їхні польські товариші) прибулі чільні румунські редактори, — політичний польсько-румунський союз і хто зна, чи в недалекому майбутньому не вплине на зміну дотеперішнього підходу рішальних кол до православних справ. Очевидно: це ще вилами по воді писане, але й невиключене...

Щодо офіціяльної частини побуту патріярха Мирона — привітання на двірці, відвідини, складення вінка на могилі Незнаного Вояка і т. д. — то це річ другорядна. До трафаретного характеру таких парад долучилась цим разом своєрідна екзотика — духовних одягів та церковних відзнак головного гостя і його почоту. Центральними точками програми побуту патр. Мирона були церковні відправи у православному соборі на Празі: урочистий молебень у суботу та архиєрейська Служба Божа в неділю. Патріярх Мирон, відповідаючи на привітальне слово митр. Діонізія, закликав м. і. до боротьби „з найбільшими ворогами християнства: атеїзмом, комунізмом і масонерією". Велика шкода, що Польське Радіо не додумалось (чи навмисне не вважало за потрібне, мабуть у звязку з Гриньками та Ланівцями) трансмітувати з православного собору величаве богослуження з чудовими хорами та проповідями митроп. Діонізія та румунського патріярха і премієра Мирона.

Між делеґаціями, що відвідали румунського гостя, були також делеґації від українського православного населення з Волині та Холмщини. Чи розмова мала веселий і погідний характер — можна сумніватися, але що теми напевне не забракло — то це не підлягає сумнівові.

КТВ.

Чехословаччина на випадок війни.

ЗБРОЙНІ СИЛИ ЧСР ТА ЧЕСЬКІ СТРАТЕҐІЧНО- ПОЛІТИЧНІ КОМБІНАЦІЇ.

Чехословаччина оточена неприязними державами, що лише чекають відповідної хвилини, щоби проти неї виступити. На 4.000 км. кордону лише 200 км. кордонів такі, що від них не грозить ніяка небезпека, а саме кордон з Румунією. Крім того, етнографічна ситуація Чехословаччини, що має значну скількість невдоволених національних меншин, надзвичайно некорисна.

На кордоні Німеччини проти Чехословаччини розташовані чотири німецькі корпуси і 4 танкові дивізії спрямовані на певні гірські переходи на кордоні Німеччини та Чехословаччини. У віддалі 200—400 км. від Праги є 75 німецьких летовищ, з того 30 у віддалі ледви 200 км.

Які сили та інші боєві засоби є в розпорядженні чеського генерального штабу? За „Військовим інформаційним підручником Ліги Націй" чехословацька армія нараховує 7 армійських корпусів: 2 корпуси розташовані в Чехії, 2 на Моравії, 2 в західній Словаччині й 1 корпус у східній Словаччині та на Закарпатті.

Чисельний склад армії мирного часу коло 200.000 вояків. Старшинський кадр трохи більший, як 10.000 голов; себто пересічно 1 старшина на 20 вояків. На випадок війни кількість піших дивізій може потроїтися (якщо, очевидно, булаб змога перевести постепенну мобілізацію!), танкова група доволі сильна, а кількість військових літаків значна. Уся повітряна фльота складається з 700 літаків першої лінії та 750 літаків резерви. Військовий матеріял першорядної якости: фабрики Скоди відомі у світі. Вишкіл побудований на мішаній франко-німецькій системі. Здаючи собі справу з своєї геополітичної ситуації, чеський уряд веде систематичну оборонну пропаґанду: дух Швейка — мовляв — був можливий тільки у чужій і чехам ворожій австрійській армії!

Як подає „Івнінг Стандард", чехи укріпили 24 гірські переходи, поставили ще 5 нових летовищ, з них близько німецького кордону 3 та по одному на польському та мадярському кордонах. Американський часопис „Ворлд Геральд" пише про чеську „мажінотову лінію", що складається з більш, ніж 1.000 малих цементових і сталевих фортів, злучених тунелями, які можна натиском ґудзика сполучувати або розєднувати, відповідно до ситуації на фронті. Підземельні форти мають разом гарнізон з 70.000 вояків і за 24 години можна цей гарнізон збільшити до 1/4 міліона вояків. Окремі поїзди доїжджають до тих підземних схованок і в даній віддалі за фронтом зникають у тунелях. Ці укріплення вибудовані для затяжної війни.

„Л'Eроп Нувель" містить статтю — „Чехословаччина при зброї, в якій пише: „...Військова сила Чехословаччини, зрозуміло, не може мірятися зі силою німецькою, якби воювали лише ці дві держави. Але все-ж це для Німеччини досить поважний противник, бо приклади Мадриду та Шанґаю вказують, що війна, якої хтось не виграє у перших тижнях, або програна або ви скаже так, що в дійсности кінчиться без успіху. Великий військовий потенціял Чехословаччини мало знаний. Військові чинники Райхсвери завжди оцінювали його високо. Крім того, за чехословацькою армією стоїть промисл, змілітаризований до того ступня, що Чехословаччина на промислово цілком боєздатна..."

Чехословаччина має четвертину того населення, що має Німеччина, і її військо таке велике, як одна четвертина Райхсвери: 40 дивізій проти 160.

Чеські військовики отверто пишуть про свої стратеґічно-тактичні засади: головна річ, щоб якнайдовше втриматися, унеможливити противникові негайну й остаточну перемогу та вичерпати його сили безупинними боями при відступі. Відступаючи денно по 10 км. може чехословацька армія продовжити свою оборону на цілий місяць, охоронюючи одночасно свій воєнний промисл. Чехословацькі військові фахівці так міркують: Німеччина не зможе ніколи поставити проти Чехословаччини усієї своєї військової сили, себто напасти на Чехословаччину з силою у відношенні 4:1. Мусить щонайменше половину своїх сил залишити на сторожі кордонів французьких, польських і балтійських. Війна провадилась би у відношенні 2:1, і тому нас не моглиб відразу розторощити. Зможемо боронитися так довго, аж цей німецький напад викличе загальну війну, котра може скінчитися так, як і в 1914—18 рр.

Щож торкається потенціялу економічного, то Чехословаччина у середній Европі є на другому місці після Німеччини і значно переважає Італію. Має надзвичайно добре фахове робітництво. Промислова мобілізація переведена в такім ступні, як і в Німеччині. Також контроля надзвичайно суєора. Крім центральних оружейних фабрик на Мораві — воєнний промисл сконцентрований у Карпатах, у місцях неприступних для летунства.

Щодо летунської небезпеки, то відношення чесько-німецьких сил як 1:5. Але чехи звертають увагу, що кілька нападів чехословацького летунства на німецькі міста малиб багато важніші наслідки, ніж багато німецьких летунських нападів на Чехословаччину, бо 60 відс. німецького населення скупчених у містах, які находяться в полі діяння чеських бомбовозів. Протилетунська оборона Праги надзвичайно добре підготована, як про це свідчать останні вправи, при котрих населення виявило сильну дисципліну.

Ці всі дані — за чеськими та прихильними чехам пресовими джерелами. Очевидно, вони можуть бути й переборщені, а кожна війна — це джерело найбільших і найбільш неймовірних несподіванок. Але — як бачимо — то самі чехи не мають претенсій втриматися проти німецького наступу довше, ніж 4 тижні. Інша річ, що ті обрахунки сильно для чехів погіршились після аншлюсу. Як сьогодні представляється справа — ледви чи Німеччина оперувалаб проти Чехословаччини сама одна: без огляду на те, чи Польща зберіглаб невтральність чи вмішалась би за т. зв. Опольський Шлеськ — мадяри напевне вмашерувалиб на Закарпаття. Однак тут чехи рахують на своїх союзників: Францію, Малу Антанту (румуни й серби зобовязані теж боронити чехів перед неспровокованою агресією), но і Совіти. Іншими словами: вибухнулаб велика европейска війна, а тим, що воєнні операції велись би також у центрі Европи. Чехи саме й рахують на те, що ледви чи хтонебудь з сусідів ЧСР зарискує всю свою державу наражену на небезпеку у світовій війні, задля того, щоб відірвати від ЧСР кусень території. Не виплатиться — мовляв — шкірка за вичинку, правку!...

Можливо, що з цього погляду чехи мають правду. І тому теж ніхто занадто не квапиться воювати.

Коли їде віз, зупинися на місці!

З польської преси.

„Дорога до польщини йде через католицизм..."

Виленське „Слово" (ч. 134. з 17-го травня ц. р.) вмістило статтю п. С-а п. н.: „Чи Волинь буде католицька?", тобто про т. зв. „ревіндикацію" та „перехід" православних на католицизм. Стаття втримана в пристійному тоні, але становище автора, хоч окутане серпанком назверхнього обективізму, в суті речі не ріжниться від становища всіх тих польських політичних груп, що зробили б. воєводу Юзевського „протектором" українства на Волині і ведуть безцеремонну акцію, щоб Волинь відукраїнщити. Пан С-а вибирає тільки для свого погляду делікатнішу форму. Він передусім стверджує:

„Факт, що від 1-го січня 1938 р. на волинському пограниччі перейшло на католицизм коло 3.000 осіб. Цілі села й оселі заявляють своє „вірую". Цього року в рівенському повіті — 21 місцевостей, у кремянецькому — 25 місцевостей, у здолбунівському — 37. Саме у першу неділю травня склало своє „вірую" село Бухрин зі своїм солтисом.

„Пробощ" з Глубічка в рівенському повіті розказував мені з запалом: — „Знаєте, в Глубічку тільки від лютого ц. р. За той час навернулося на католицизм коло 300 осіб. Був розентузіязмований. У такому ... палі майже ціле польське громадянство ... ні. Кажу майже ціле, бо все-ж не всі. ... теж голоси дуже, і то дуже, скептичні. ... були голоси відокремлені. Це прихильники бувшого воєводи Юзевського".

Таким чином на Волині — каже автор — ... два супротивні погляди. „Велика більшість поляків є за ревіндикацією, а проти неї ...

ні прихильники Юзевського". Автор наводить голоси прихильників одного і другого погляду.

„Католицизм і польщина зрослися у нас в одно. До польщини веде дорога через католицизм — казав мені один з горячих пропагаторів „ревіндикаційної" акції. Цього ніхто не перечить — відповів я — але чи методи навертання відповідні, чи не стягають більше лиха ніж приносять хісна?

„Мій співрозмовець рішуче заперечив:

„— Акція має цілком добровільний і спонтанний характер. Людність, яка зрозуміла загрозу большевизму, сама шукає морального опертя. Не знаходить його в церкві, звідти тін до католицизму. Вірте мені — нема найменшого примусу. Навпаки, то п. Юзевський перешкоджував і штучно гамував той самозривний релігійний рух. Тепер навернення охоплять тисячі і десятки тисяч людей.

„— Дозвольте — перебив я — я бачив на пограниччі навернене село, там переважали польські, прізвища, нпр. Ходаковський і т. і. Це мабуть поворот „зрущеної" польської загонової шляхти. Але чи можна рахувати на масове навернення корінної православної людности?

„— Так. У першу чергу вертається до костела „зрущена" шляхта, яку насильно переписали на православя, але корінно православна людність теж горнеться. Бо-ж католицизм здобуває динамікою, а церква у депресії. Людність це чує і розуміє."

Це дуже ясне становище. Отже, не тільки „ревіндикація", якою „Слова Народові" та інші Ікаци закривають ту акцію, що йде сьогодні повною силою пари на Волині, але просто явна заява, що навіть корінну православну людність перетягають на католицизм, правда, з застереженням, що це діється без примусу. Це „без примусу" пояснює голос одного з противників тієї акції „навертання", що його автор наводить:

„— Погоджуюся, що нема примусу — продовжував мій співрозмовець — але напевно дисконтується опортунізм селян, бо ніколи не повірю, щоб селяни були здібні вичути вищість католицизму. Тутешня людність занадто примітивна. Сторонні огляди грають тут рішальну ролю."

Та це становище автора статті не переконує Для нього — це прихильник б. воєводи Юзевського і крапка. Тому він доходить остаточно до висновків, в яких він, так як перше ствердив факт перетягання корінної православної людности на католицизм, намагається ту акцію умотивувати та виправдати:

„1. Православя знаходиться у стані депресії, тратить масово вірних. Якщо є фактом масовий перехід до сект, то чейже очевидно неумотивоване є твердження, що поворот до католицизму мусить бути нещирий та недобровільний. Примусу напевно нема.

2. Перехід на католицизм селян Волині — це безсумнівний плюс з національно-релігійного погляду. Якщо навіть у теперішньому поколінню грають ролю опортуністичні огляди, молоде покоління буде напевно щиро католицьке і звязане з латинською культурою.

3. Чи акція має вигляди на успіх у ширшому розмірі, важко про те сьогодні сперечатися. Час покаже."

Ці свої висновки п. С-а кінчить таким питанням:

„Чому поширювання сектантства не викликує таких спротивів? Як можна бабтистам, штундистам та іншим набирати собі прихильників, то хіба право апостольства прислуговує теж католикам".

Саме тут закопана собака. Пан С-а якби забув слова того пропаґатора „ревіндикаційної" акції, які він наводив („дорога до польщини веде через католицизм"), якби забув те, що він сам кілька рядків вище написав, що **„перехід волинських селян на католицизм — це успіх з національно-релігійного погляду** (розуміється: польського) і раптом зводить всю справу до...„апостольства католицизму. І питається, чому нема спротивів проти поширювання сектанства.„ Є, пане С-а, спротиви, є навіть боротьба з сектантством у релігійній площині. Проти сектантства боремося ми також і з національного становища, але сектантству не можемо закинути денаціоналізації нашого народу. Що-ж торкається католицизму, то напевно не було би ніякого спротиву, якби одиниці чи навіть гуртн православних переходили на католицизм, вони-ж мають рідних братів-католиків у греко-католицькій церкві, але католицизм і латинський обряд — це не одно і те саме. Дотого-ж, коли цей латинський обряд по вашій думці — це шлях до польщини. Ви, пане С-а, написали у наголовку своєї статті „Чи Волинь буде католицька?", але ви думали інакше. Отже спротив є не проти того, що ви написали, але проти того, що ви думали, коли писали свій баламутний наголовок і що ви написали у статті ясно і недвозначно.

Засідання

Центрального Комітету Українського Національно-Демократичного Обєднання.

КОМУНІКАТ.

Дня 21. травня ц. р. відбулося засідання Центрального Комітету Українського Національно-Демократичного Обєднання при участи 50-ти членів Центрального Комітету, по..лів, сенаторів та членів Партійного Суду. На порядку нарад стояли дві точки, а саме справа розділу проводу партії від проводу УПР та організаційні справи.

До першої точки нарад Центральний Комітет приняв **одноголосно** таку постанову: **„З огляду на теперішню ситуацію справу розділу проводу партії від проводу УПР здіймаємо з порядку нарад, як тепер неактуальну".**

До другої точки нарад виголосив організаційний реферат головний секретар партії д-р Франц Свістель. Над рефератом розвинулась обширна дискусія, що затягнулась до год. 7-ої вечором. Всі орґанізаційні тези реферату принято та доповнено його численними практичними вказівками учасників дискусії.

Президія Центрального Комітету УНДО.

—o—

Твердий голос орґану молоді людовців „Віці".

Хочемо навести рідкий, бо оригінальний і твердий польський голос, а саме декляративну замітку редакції „Віці", органу „Союзу Сільської Молоді Р. П." з 22-го травня ц. р. під заголовком **„Українська справа у Польщі".** — „Віці" пишуть:

„Від багатьох місяців санаційна червона преса поміщує щораз то яскравіші формою статті проти Чехословаччини. „Внутрішній розвал ЧСР" пишуть, як на команду, так „Експрес" як і „Курієр Поранни" та захоплюються акцією Генляйна. Аж оце викликали вони вовка з ліса. **Українці, яких є майже подвійно стільки, що судетських німців, бо 4 і пів міліона,** (таки ще замало — прим. Ред.) пішли слідом захвалюваної санаційною пресою акції

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА" Ч. 4.

МАРІЯ ДУНАІВСЬКА. 3

НЕВДАХА.

(Докінчення.)

В каварні стояв густий дим, було глітно, мало не всі часописи були заняті постійними гістьми, що прийшли ще перед ним. Петро посидів трохи на мягкій софі, випив одну „чорну" і вийшов з каварні. Якась нетерплячка взяла його і не дала йому посидіти на одному місці. Довго він проходжувався головними вулицями, протискаючись між стовпленими людьми. Він любив гамір і безнастанний рух довкола себе. Коло другої години Петро пішов на обід, та тітки не застав дома: вона пішла на похорони своєї знайомої. Насилу діждавшись четвертої години, він нашвидку вдягнув плащ, насунув капелюх на голову й вибіг із хати, щоб зустрітись із Нусею. Та його погідний ранішній настрій десь розвіявся без сліду і звичайний суновитий вираз розлився на його обличчі. Задумавшись богзна над чим, схаменувся він аж тоді, коли доходив до умовленого місця зустрічі. Раптова свідомість, що він зараз побачить свою Нусю теплою хвилею пройшла по його тілі. З червоними вухами, румяний від вітру і радісно всміхнений він подав руку Нусі, що вже дожидала його на розі вулиці.

— Ходім скоріше, — защебетала вона — а то не дістанемо білету на нову програму.

І потягла його за руку до найближчого кіна, що заповідало веселу віденську комедію. Купивши дешеві квитки, вони засіли у кутку салі на передніх місцях, цікаво задираючи вгору голови на екран. Нуся була така весела. Її чорні очі так блищали, кирпатий носик так кумедно дерся вгору, а щічки так рум'яніли під Петровим пестливим поглядом, що він не видержав: витягши трохи наперед свою довгу руку, накрив нею ніжно Нусину пухку ручку. Він сам аж злякався своєї несподіваної сміливости і з острахом глипнув на неї. Та вона сиділа преспокійно, начеб і не помічала того, що його рука спочиває на її руці і з зацікавленням вліпила очі в екран. А з Петром діялося щось несамовите. Перший раз у свому житті він, завзятий кіноман, дивився на миготливі сцени без зрозуміння та звичайного у нього захоплення. Та піймавши себе на тій неувазі, коли Нуся поспитала його про якусь подробицю, він зацікавився фільмою і щиро сміявся разом із захопленою Нусею. Та своєї руки він уже не сховав і не випустив із неї своєї здобичі. Так пересиділи вони сполучені руками цілі дві години.

Коли вийшли з кіна, білий сніговий пух кружляв у приємному свіжому повітрі. Петро запрошував Нусю піти з ним до цукорні, та вона відмовилася, бо квапилася додому.

— Так я хоч відведу вас — сказав Петро.

— Добре — відповіла Нуся.

Якийсь час ішли вони ні словечком не перекинувшись із собою. Нуся мовчала мов заклята: вона начеб глибоко задумалася над чимось або чекала, що він щось скаже після того інтимного зближення в кіні. Петро думав і думав над тим, щоб то йому приємнішого ніж звичайно сказати Нусі.

— Так ми навязали приязнь із собою? — обізвався він вкінці з несміливою усмішкою, заглядаючи їй у вічі.

— Ви вірите в можливість приязні між жінкою і мужчиною? — відповіла йому Нуся з зальотним блиском в очах.

— Вірю. І був би щасливий, якби ви вважали мене за свого найкращого приятеля, з яким завжди приємно зустрітися, побалакати і забавитися. Я теж завсіди думав би про вас і вважав би вас за свою найкращу приятельку.

— Ой, пане Петре, я справді бачу, що в вас дуже скромні вимоги до життя — відповіла Нуся з іронією, з легким глумом закопиливши губи. — Ви такі нереальні. Все тільки мрієте про якусь приязнь, а тимчасом уже вам волосся починає біліти на висках. Задовольняючись мізерною, та ще й не дуже певною посадою, ви раз-у-раз літаєте в хмарах. З вас просто життєвий невдаха, отщо! Вам би пошукати кращого становища, відповіднішого для ваших високих студій — тоді був би з вас зовсім інший чоловік та й люди вас шанували б. Послухайте моєї щирої ради, бо я, чимало набідившись, реально дивлюсь на життя.

Потім вона весело всміхнулася, міцно стиснула Петрові руку і шугнула в браму свого дому. Петро постояв хвилину під брамою, поволі прочумуючись, мов після надто міцної горівки. — Он яка! — процідив він вкінці крізь затиснуті зуби і поволікся до хати.

Тітка Йогася, втомившись довгим ходом на цвинтар, вже лежала в мягко вистеленому ліжку; голова в неї вся була в папільотках, та ще й слухальця на вухах. Світло в її кімнаті ще світилося; тож Петро зайшов до неї і сів собі на краєчку її ліжка. Він потяг носом і як завжди поспитав: „Що чувати?", хоч знав, що тітка здебільшого сиділа вдома й мало коли виходила між людей, тимто небагато в неї могло бути новин.

— В мене все по старому. Але ти, бачу, якийсь невеселий, начеб посоловів чогось. Чи не освідчився ти часом своїй Нусі?

Та Петро замість відповіді, підвів очі до стелі, склав руки на череві й заспівав патетичним голосом:

„Пропала надія, забилося серце,
Заплакали очі мої..."

— Ось як воно, тіточко, — промовив він згодом жалібним голосом. — Мабуть так уже й судилося мені самому вік звікувати в цьому вашому непривітному, наскрізь матеріялістичному краю. Ах ті галичанки! Ви лиш подумайте, тіточко. Ця замріяна щебетушка Нуся дивується, чому я не шукаю кращої, а головна річ по-

Генляйна та жадають визнати їх окремим підметом публичного права і надати їм територіяльну автономію в Галичині та на Волині. Протестують проти польонізації через перетягання на римо-католицький обряд українських селян".

„Ми могли сказати — пишуть „Віці" — тим біснуватим („опентаним") редакторам, що ненавидять ЧСР: „Не роби другому, що тобі немиле, але українська справа це важна і тяжка справа. Був би смертельний гріх перекреслити гуртом українські постуляти. Українців у Совітах і на світі щонайменше 35 міліонів, про це не можемо забувати".

„У відносинах між народами як і між поодинокими людьми поплачує тільки щирість та добра віра, а ніколи фальш та інтрига. Хто під ким копає яму, сам в неї впадає!"

„В українській справі маємо ще в цій хвилині до виграння **велику карту на майбутнє** не вважаючи на наші великі помилки у давній та й новій Польщі!"

„Короткозорістю, завзятістю, впертістю та шовінізмом не поховаємо розбудованого і цементуючого себе українського народу, але можемо виховати собі, смертельного ворога, що в годину тяжкої проби може нам дати удар в плечі".

„На тепер скажім лише одно вже сьогодні: Ми не виконали навіть мінімальної програми з закону про воєвідське самоврядування".

Будь-що-будь, цікавий голос на тлі одноавучної протиукраїнської какофонії найбільших органів польської преси.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Ч. 105. Середа, 23 (11) травня 1888.

„ПОЛОТИ КУКІЛЬ І КОНСОЛІДУВАТИ РУСИНІВ".

Відповідаючи на рівні напасти москвофільської „Червоної Руси" у статті „Правда в очі коле" — „Діло" писало:

„Вертаючись ще до „Червоної Руси" з її фурією — ми накінець признаємо їй, що певно, добрі це були давні часи, коли то „Діла" ще не було, а галицькі русини мусіли свої інформації черпати з єдиного „Слова" — нині претенсію до цього мала би очевидно „Червоная Русь" — і вірити „ін верба магістри", не вислухавши другої сторони. Сьогодні інакше! Нині вже не можете безкарно баламутити світу, вливати їди ненависти до свого рідного в непорочні руські серця, сіяти клевет і т. д., — бо є ця невигідне вам „Діло", котре зараз покаже образ ваш і ваших вчинків у вірному дзеркалі Галицької Руси! Де недавно єдиний віщун — пророк на Галицькій Руси Венедикт М. Площанський — де він нині зі своїм „Словом"? Доля Венедикта Михайловича та інших таких, як він, нехай буде мементом і для його епігонів у Галичині. Не клеветати на все, що чесне і патріотично-народне, але підтримувати, любити гарячим серцем! Не сіяти кукілю і роздору в нещасній Галицькій Руси, але полоти кукіль і консолідувати русинів до патріотичної праці для звеличення руської народности і руської церкви і для просвіти та добробуту того народу, серед якого живете!"

„МОЛОДОЧЕХИ ОРГАНІЗУЮТЬСЯ".

„Дня 21-го ц. м. відбулися в Празі збори мужів довіря з молодочеської партії, в яких взяло участь більше як 200 людей майже з усіх чеських повітів. Зборами проводив посол до державної ради, Бляжек, а крім цього явилися були також посли гр. Кауніц і Герольд. Пос. Кучера реферував про організацію молодочеської партії і предложив організаційний статут, що охоплює майже всі чеські повіти і має увійти в життя вже при найближчих виборах до сойму і державної ради. Статут ухвалено одноголосно і вибрано комітет, складений з 32-ох членів для переведення вступних робіт. Підчас парляментарних ферій має цей комітет скликувати віча, на яких мають ухвалювати резолюції проти внеску кн. Ліхтенштайна і рівночасно будуть виказувати безхосенність роботи старочеської партії".

„МІСТ НА КАНАЛІ ЛЯ-МАНШ".

„Це найновіший великий задум, яким займаються техніки всіх країн і в тій цілі мають скликати міжнародній конгрес. Згідно з проєктом французьких інжинірів міст має бути на 30 кільометрів і стоятиме на стовпах віддалених по 500 метрів. Стовпи вмурують у дно моря на 25—30 метрів, а понад воду виставатимуть на 50 метрів, так що найвищі кораблі зможуть свобідно попід міст перепливати. Тягар металю на будову цього мосту — два міліони тон, а кошти будови обраховані на 800 міліонів фунтів штерлінгів. Ціла будова має тривати 8 літ".

Відклик проти намаганого вивласнення площі Сокола-Батька.

Пан Президент м. Львова
у Львові

до ч. О. А. 36/43 ех 1938.

До
вПана Воєводи Львівського
(Воєвідський Уряд)
у Львові.

СПРОТИВ

Центрального Кооперативного Банку „Краєвий Союз Кредитовий", Львів, вул. 3-го Мая ч. 15 і Товариства Рух. Спортового „Сокіл-Батько" у Львові, вул. Руська 20.

по думці арт. 14 § 2. і арт. 56 уст. І. Розп. През. Р. П. з 24. 9. 1934. Пр. 86, поз. 776.

Проти постанови Воєвідського Уряду у Львові з 10. V. 1938, про введення вивласненевої процедури з метою заняти на постійно в хосен Державного Скарбу (Д. О. К. VI. у Львові) для оборони Держави ґрунтових парцель, положених у Львові Д. І. при вул. Стрийській ч. 45, обнятих вгч. 737 Д. І., що становлять табулярну власність Центрального Кооперативного Банку „Краєвий Союз Кредитовий", а ужиткованих як спортовий майдан Т-вом Рух. Спортовим „Сокіл-Батько" у Львові — вносимо в законному речинці

спротив

і домагаємося віддалити внесок щодо вивласнення згаданих парцель для браку правних, слушних і справедливих підстав до такого вивласнення.

Уоснування:

I. Закидаємо перш усього вадливість процедури, бо коли згідно з кінцевим уступом оспореної постанови, наші представники зявились у тут. Міському Заряді (Ринок) у речинці визначених 7 днів в цілі перегляду ситуаційного пляну враз із прилогами — їм заявили, що нема ніякого пляну, ані ніяких прилог виложених до перегляду. Цей брак є порушенням суттєвого припису процедури з арт. 14. §. 2 права про вивласнення процедури.

II. У оспореній постанові вказано, що вивласнення це має відбутись на цілі **оборони Держави.** Оборона Держави має безперечно поважне значіння для кожного рівноправного громадянина, що користає вповні з добродійств Держави. Однак приписів розпорядку про вивласнення на цілі оборони держави — як лекс специяліс не можна інтерпретувати так широко, щоб усе, що лише моглоб бути хочби у найдальшому посередньому звязку з військовістю — могло узасаднювати вивласнення на цілі оборони Держави, у розумінні цього специяльного закону. Сягнім до прикладу: Коли йде про лінію фортифікацій для оборони міста чи важного обекту, а лінія малаб переходити через приватну власність — не буде сумніву, що вивласнення у такому випадку буде на цілі оборони Держави у розумінні цього специяльного закону про вивласнення у розділі XI. арт. 55 і 56.

Тож у нашому конкретному випадку, якщо на парцелях, що становлять дотепер спортовий майдан, має бути побудований відділ львівської політехніки, в якому мають бути і такі дисципліни, що можуть бути корисні теж для військовости, то це є у такому далекому звязку, що ніяк не виповнює змісту поняття тих цілей оборони Держави, які має цей специяльний закон у тексті, коли говорить про оборону Держави. — З тих причин не можна тут прикласти арт. 55 і 56 права про вивласненеве поступовання.

III. Та приймім на момент, що справа інтерпретації приписів арт. 55 і 56 того розпорядку і понять там ужитих є віддана виключно до свобідної, нічим не вязаної оцінки військових кол — то і на той випадок вивласнення того обекту навіть з оглядів **слушности і справедливости не слід доконувати.**

Це єдина площа, яку викупило від колишніх власників спільними зусиллями буквально ціле українське населення цілого краю на ціли не якогось економічного, господарського чи фінансовго інтересу, але на ціли фізичного виховання української молоді, яка крім тої площі не має іншої площі у Львові, а яка теж, скріплюючи свої сили вживає їх на цілі оборони Держави, бо сповняє загальний обовязок військової служби совісно і видатно. Сама думка про можливість втрати цієї площі родить відруково у душах цілого українського населення в краю глибокий жаль і почуття пониження, як це видно зі спонтанічних виявів.

Нотарійно відомо — як це зрештою і з представленого тут під I) ситуаційного шкіцу наглядно виходить — що, почавши від кадетської школи і колишнього стрийського цвинтаря по обох боках стрийського гостинця, аж до залізничого шляху Львів—Чернівці, є великі простори незабудованих площ (жовта краска на шкіцу), що своєю величиною кількадесяткратно перевищають простір площі „Сокола-Батька" (краска рожева на шкіцу). І коли у Львові є десятки спортових площ, з яких лише одною однієською могла дотепер користуватися українська молодь усіх шкіл і звань — то на правду дуже важко відповісти на питання, чому саме цій єдиній площі припало обовязкове завдання сповнити, аж до загину, буцімто обовязок оборони Держави, з полишенням без найменшої втрати великих просторів інших сусідніх площ. Скромно сміємо замітити і висказати наше глибоке переконання, що понехання вивласнення цієї площі далеко більше причиниться до оборони Держави.

З тих причин наші внески на вступі є обосновані.

Львів, 20. травня 1938. р.

За табулярного власника:
„Краєвий Союз Кредитовий", Центробанк.

За фактичного посідача:
Руханково-Спорт. Товариство Сокіл-Батько.

стінної посади. Вона сказала мені навпрямець, що я нереальна людина. Направду, тітко. Вона, ця машиністка з кирпатим носиком, посміла мене назвати невдахою — мене, колишнього вояка, людину з заграничними студіями! Що ви на це, тітко? І хто має тепер рацію щодо галичанок? Вона натякала про те, що як буде посада, то й діло зробиться. Егеж! Та не на такого натрапила! Я досвідчений птах! Тільки мене й бачитиме ця хитруха! Вона мені про посаду! А я дурний думав, що вона справді трохи задурилася в мені! Та й дурень-же з мене, що так ганебно піймався на її гарні очі. Бо знаєте, тітко, що як що, але очі в неї справді гарні. Карі, круглі, з великими зіницями, вони так мягко дивилися на мене. Достоту як у серни. Ну що-ж! пропало кохання. Але Нуся буде ще довго плакати та побиватися за мною.

Сказавши це, Петро важко зідхнув, підвівся з місця, зсунув один темний кучер на чоло, та склав навхрест руки мов Наполеон, потонувши ввесь час на один мент у глибокій задумі.

Тітка вже навіть не всміхнулася. У ту ніч вона довго не могла заснути. Все думала про Нусю й Петра та взагалі про життя. Їй нагадалася сентенція одного французького автора, що її вичитала в якомусь волинському стінному календарі про людське щастя та про те, як воно нераз близько нас і тільки треба вміти його спіймати.

А Петро? Скривлений та згорблений, з сумовитою усміщкою на лиці, йшов він на другий день до свого бюра, як і раніш, із текою випханою паперами та окрушками із давніх сніданьків. Він, як завжди, так і того дня зупинився біля панської віллі й вгостив брудного Жучка куском солодкого цукру, після чого з усміхом стежив за тим, як Жучок хрупав його своїми гострими зубами. Вкінці кундель смачно облизався й глянув на порожню долоню свого незнайомого добродія з жалем, що солодощі так скоро минулися і залишили по собі на його язиці ледве помітний приємний посмак.

Сторінка без політики.

Розпука недопущених дебютанток.

Кільки то сліз полилося, кільки негодувань і жалів викликало рішення американського посла в Льондоні Джорджа Кенеді, який допустив цього року на англійський королівський двір лиш 7 американських молодих дівчат-дебютанток замість звичайного числа 300. Триста молодих дівчат леліяло надію, що вони попадуть у число 30 вибраних. А так Кенеді зруйнував усі ті мрії.

Та найважніше, що це рішення стане прецеденсом, бо відтепер до англійського двору допускатимуть лиш американки, які мешкають в Англії. Мандрівки сотень молодих американок разом із матерями через океан, щоб їх лиш представити королеві та королевій, припиняться тепер.

У Льондоні істнують і розвиваються спеціяльні школи для підготови дебютанток. До тих шкіл приймають англійок, та вони були головно призначені для американок. Англійські дівчата й молоді жінки знайомляться з правилами етикети в себе дома. Для них така наука просто продовження традиції. Американки зновуж мусять учитися не лиш кланятися, але й носити двірські туалети, кланятися, обертатися, говорити і т. ін.

Огірчені матері дебютанток шукали підтримки в „першої леді" Америки пані Рузвельт. Та жінка президента станула по боці посла Кенеді і зовсім одобрила його рішення.

— Якщо американка хоче бути представлена на королівськім дворі, то вона мусить мати до цього поважні підстави. Розумію добре бажання побачити й зустрінути визначних людей, одначе перепливати океан тільки тому, щоб зробити „реверанс" і відтак відійти — це справді недопускальне.

—o—

ЩАСТЯ В НЕЩАСТІ.

Гарна молода англійка Люїза Філіпс віднискала перед кількома днями память, яку стратила була 4 роки тому.

Як двацятьлітня дівчина студіювала вона в парижькому університеті медицину. Люїза стратила своїх батьків і жила у своєї тітки в Парижі. Одного гарного дня вибралася вона на автомобілеву прогульку, підчас якої трапилася їй важка катастрофа. Віз перевернувся і Люїза упала задом голови на вуличний брук. При тім зломила вона собі череп. У наслідку тієї катастрофи дістала вона спершу запалення мозку, відтак утрату памяти. Коли вона зовсім вилікувалася з ран і запалення, не могла собі нічого пригадати з того, що вона досі пережила. Молода студентка не пригадувала собі своїх батьків, всі медичні мудрощі теж вилетіли їй з голови і вона, хоч зріла людина мусіла вчитися писати й читати, як мала дівчинка.

Недавно грала Люїза Філіпс ситківку і підчас гри несподівано поховзнулася й упала на голову. Раптом вона пригадала собі цілу минувшину. Вона наче та казочна королівна Рожечка, пробудилася з довгого сну. Вона кинулася негайно до книжок і на своє превелике вдоволення ствердила, що все те, що вона досі студіювала, якнайкраще памятає і нові справи теж зовсім добре розуміє.

Таким чином нещасний упадок став для Люїзи Філіпс справжнім щастям

Траґічний випадок підчас весілля.

Недавно відбулося в Кувентрі вінчання інжинира Едварда Мічеля з панною Кендаль. Після вінчання вибралася молода пара разом із весільними гостями до фотографа, де трагічна подія мала небавом перемінити свято радости на день горя.

Молоду пару вже майже кінчив фотограф знимати, коли ввійшли інші весільні гості, радісні й розтанцьовані. Раптом серпанок одної з дівчат зачіпився за електричну піч і відразу станув у вогні. Фотограф, його жінка, молодий і молода та дружба кинулися разом з іншими весільними гостями рятувати дружку та почали здирати з неї запалений серпанок. Від вогню занялися легкі одяги інших пань та одяги мужчин і небавом їх усіх обхопило полумя. До того зайнявся ще й деревляний будинок в якому містилося фотографічне ателіє.

Два ратункові вози мусіли відтак відвезти попарених і поранених до лічниці. Згодом виявилося, що тільки двоє дітей вийшло ціло з нещастя.

Багато з попарених могло після першої помочі залишитися в домашньому лічении, одначе стан молодої та кількох молодих дівчат був доволі прізний і вони мусіли залишитися в лічниці. Найважчі рани й попарення зазнала 23-літня Евніс Найльор і 6-літня Джосефіна Ріссль. Молодий і його сестра вийшли на цілому нещасті ще доволі добре, хоч і їх рани теж нелегкі. Перед ними промовчали розміри цілого нещастя, щоб не дати їм змоги хвилюватися.

Літак загубив двигун при старті.

Данському летунові марки „Юнкерс" трапилася недавно небезпечна пригода. А саме той літак, який має назву „Зелянд" почав зараз по старті виконувати якісь несподівані рухи, яких летун сотник Токсгольм не міг ніяк зрозуміти. Раптом літак „дав щупака" на землю і саме в тім менті летун запримітив, що апарат не має одного двигуна. Всі зусилля летуна вдержати апарат у рівновазі були безуспішні, бо літак находився на невеликій висоті. На щастя ця подія не мала ніяких смертельних наслідків, лиш апарат сильно потерпів.

Той небувалий випадок, що літак загубив двигун підчас старту викликав зрозумілу сензацію не лиш серед летунів але й серед ширшої публики.

Дивні колєкціонери.

Англійці виявляють дивний нахил до колекціонерства. Коли хтось збирає видання книжок, старі книжки, марки або цікаві витинки з часописів — це можна ще зрозуміти. Одначе є збирачі, яких нахил до збирання якихсь предметів, та збирачок справді оригінальний і небуденний.

Нпр. якийсь добродій Олівер із Торквай не збирає часописних статтей, лиш наголовки. Правда, добрий наголовок багато означає, але добродій Олівер мусів би мати хіба геніяльну память, щоб міг затямити значіння тих усіх надписів, якими він витапетував своє мешкання.

Якийсь Тейльор із Кічестру збирає папери-бібулки, якими завивають помаранчі. При тому він їсть помаранчі завинені щораз в інший папір-бібулку.

Також містера Джерсея з Бонор Реґіс можна назвати збирачем. Він цікавиться ріжними модами борід і випробовує їх на собі. Він подорожує дуже часто і з таких подорожей вертається удоволений щойно тоді, коли віднайде багато нових способів, якими можна укладати бороду на ріжні лади.

Усі ці прізвища дбайливо реєструє у своїм списі колекціонерів п-і Тейльор із Бонор Реґіс. А саме ця пані збирає прізвища збирачів ріжнородних предметів.

Ясно, що на тому ще спис колекціонерів не вичерпаний, бо їх цілі сотні, тисячі, лиш не всі про них знають.

—o—

РАДІО РЯТУЄ ПОДРУЖЖЯ.

Недавно в Ріо де Жанейро трапилася подія, що радіо звело знову разом подружжя, яке кілька літ жило вже у розводі зі собою.

Антоніо і Хуаніта Ґомез розвелися по довшім спільнім житті. Відтак, по розводі, сім літ не чували вони нічого одно про одного. Недавно Антоніо Ґомез попав у самоходову катастрофу і зазнав при тому доволі важких ран. У лічниці, куди його відвезли, перевели йому операцію. Підчас недуги він пригадав собі про свою жінку і хотів, як сам казав, ще перед смертю побачитися з нею.

Доглядачка звернулася телефоном до радіової стациї (очевидно приватної) і просила надати відповідний заклик від хорого. На щастя пані Ґомез, яка мешкала в Буенос Айресі, почула той заклик, негайно виправилася в дорогу і по короткому часі була вже при ліжку свого мужа. Від того дня приходила вона щоденно і чотири тижні пізніше Антоніо Ґомез знову одружився зі своєю давньою жінкою

—o—

ДВОХ БРАТІВ ПОМЕРЛО ОДНОЧАСНО.

В Еддісборо, у графстві Букінгемшайр померли перед кількома днями два брати Джорж і Гарольд Сноксель в одній і тій самій годині. Джорж мав 74 роки, Гарольд 66 літ. Від наймолодших літ оба брати були якнайкращими товаришами. Згодом вони не розставалися зі собою і тому теж не женилися. Недавно оба занедужали на грипу. Недуга погіршилася й по кількох днях оба брати померли, майже один за одним у ледви півгодиннім відступі. Їх поховали разом, щоб вони й після смерти не розставалися.

ОДНА ҐАЗОВА МАСКА НА РОДИНУ.

В останніх днях появилося в Чехословаччині сензаційне доручення, а саме до місяця після проголошення цього обіжника, кожна родина мусітиме виказатися бодай одною ґазовою маскою. Та це ще не кінець, бо небавом має появитися ще одно оголошення до цілого населення, що кожний мусітиме подбати про газову маску. Ті маски контролюватиме військова влада що якийсь час, як і у військових частинах.

ВЕСЕЛЕ

ЗАЙВИЙ КЛОПІТ.

Один шотляндець приїхав перед кількома роками до Берліна. Шотляндець переходив попри Бранденбурські ворота й загубив одного сотика. Шотляндець шукав за ним дві годині. Відтак покликав поліциста, одначе за сотиком і слід застиг. Важко зажурений відїхав шотляндець до Шотляндії, але на прощання сказав поліцистові:

„Якби ви могли його таки знайти..."

Десять літ пізніше згаданий шотляндець знову приїзджає до Берліна. Він іде до Бранденбурських воріт і бачить, що саме в тому місці, в якому він загубив одного сотика, робітники розкопують вулицю. Шотляндець пристає засоромлений і каже:

— Алеж мої панове! Це-ж справді зайвий клопіт для одного сотика!...

НАСЛІДКИ ДІДИЧНОСТИ.

Вона: „Іноді ти стаєш дуже мужеський, іншим разом дуже бабієш. Як воно пояснити?"

Він: „Це наслідки дідичности".

Вона: „Що! Твій батько був такий?

Він: „Ні, але половина моїх предків була мужчинами, а половина жінками".

На перехресті звільни хід воза!

СПОРТОВА СТОРІНКА.

ЧОРНІ — УКРАЇНА 2:1 (0:1).

Перемога Чорних над Україною запевнила їм бодай 80% даних на здобуття цьогорічного мистецтва Окружної Ліги — програна України не лиш сильно зменшила надії на мистецтво (якщо зовсім не перекреслила), але ще й виявила при тім зайвий раз, що рівень гри чорно-червоних помітно обнизився. Україна мало чим нагадує дружину перед року, яка цих самих Чорних розгромила у відношенні 5:1, хоч склад дружини чорно-червоних не був тоді надто добрий. Минулого року перемагала Україна всіх своїх слабших противників високо, зі сильними осягала теж добрі висліди, словом, грала рівномірно і виказала при тім завсіди відповідно високий та гарний рівень гри. Від минулої осени дружина змінилася на гірше. Дошукуватися в тому причин нам не важко — причиною неуспіхів є те, що дружина чорно-червоних затратила зовсім той своєрідний стиль гри, не навчений штучно, лиш придбаний завдяки футбольній індивідуальности колишніх знаменитих футболістів України. Ці слова пишемо тому, що на дружині чорно-червоних не слідно жівкої поправи, не видно нічого такого, що доказувало би, що цілорічна праця добре платного тренера дала якісь помітні успіхи. Хто винен? Тренер, чи змагуни? Чи тренер не вмів дружини нічого навчити, чи змагуни не хотіли нічого навчитися? Відповідь на це питання дуже важко дати і краще залишимо його без відповіди. Одно лиш можемо ствердити: дружина України мусить переродитися, перейти в першу чергу основну психічну переміну, щоб могла осягати знову повновартні успіхи. Досі наша дружина просто видушувала свої перемоги, які за кожним разом коштували її грачів та (чи не найбільше) симпатиків чимало нервів.

Отже вертаючися до вчорашнього метчу, мусимо ствердити, що перемога Чорних була безумовно заслужена. Україна заграла в серії слабих метчів один із найслабших, хоч при тому всі змагуни виявили багато амбіції та доброї волі. Щож, коли при тій добрій волі та амбіції не могли вони нав'язати ліпких зв'язків між поодинокими лініями, коли напад, замість колишніх блискучих імпровізацій, здобувався лиш на шабльонові, примітивні акції, що їх противник зовсім легко відгадував і заздалегідь перед ними забезпечувався. Що могла помогти сама лиш добра воля, при одночаснім почутті меншевартности від противника, при хаотичнім відкопуванні помічниками мячів якнайдалі від воріт?

Нема двох думок, що грачі України хотіли на вчорашніх змаганнях виграти. Хотіли цього, як може ніколи в іншім випадку, та не вміли як цілість знайти способу на перемогу, хоч поодиноко всі вони безсумнівно добрі і вартісні грачі. Тому теж у таких умовинах важко, може навіть прикро оцінювати та критикувати поодиноких змагунів — вони хотіли якнайліпше по змозі грати, одначе противник заграв ще ліпше і тому переміг.

Найкращою лінією нашої дружини була цим разом залога й воротар. Якби не ці три грачі, то Чорні булиб може виграли різницею трьох-чотирьох воріт. З обох заложників певніший був Воробець. Мільошеві II., видно, давався ще трохи у знаки натягнений у нозі мяз підчас попередніх змагань. Босий боронив зовсім добре, пропустив оба голі стрілені з найближчої віддалі.

Помічна лінія, той стрижінь кожної футбольної дружини, має в нашій 11-ці славу Ахілевої пяти. І справді, важко вимагати, щоб ця лінія слік-тек заграла, коли в цій лінії відбуваються постійні експерименти та зміни. Тільки на постійно законтованій лінія помочі може по довшім сіграні виявити свої справжні вартости і стати підпорою дефензиви та підсилення нападу. А так Цимбала не знав чи пильнувати лучника, чи крайника і у висліді крайник Чорних ходив, як хотів. У першій половині на середині помочі Крайовський заграв 15 хв. добре, відтак стратив голову і грав як середущий нападник, залишаючи Мільоша І. далеко за собою позаду. Гошовський у другій половині грав рівніше, але на той час припала теж найсильніша перевага Чорних. Тому теж і його завдання було куди тяжче. Дебют Корелли не був найгірший, якби не те, що фізичною кондицією він не міг додержати кроку сильним нападникам Чорних, зокрема їх найнебезпечнішому грачеві Дрогові (б. змагун Сьмігли — Вільно).

До нападу можна звернути всі погляди у відтинку щодо теперішньої гри України: напад хотів грати — та не вмів, чи не міг грати. Найрухливіший Богурат, але він був увесь час під дбайливою опікою двох змагунів Чорних. Мільош і Скопець у першій частині зовсім добрі, відтак не видержали темпа. Тихотів заслуговує на Богуратові на другу ногу. На лівім крилі грав у першій половині Гошовський, який може на свою заслугу записати здобуття перших воріт Україною (ідеальне виставлення Скопеця II.). У другій половині на позицію заняв її старший власник Крайовський, який заграв теж на віл по старому. Як цілість напад був на помочі найслабшою лінією дружини. Його найбільша хиба — нецільні або за гострі подачі.

Хід гри був доволі цікавий, хочби тому, що до 13 хв. другої половини Україна вела 1:0. Перші ворота стрілила Україна вже в 4 хв. після гарної подачі Гошовського. Відтак переважають Чорні, але Босий боронить кілька разів притомно. Україна має в деяких випадках нападу прегарні нагоди підвищити вислід, але Скопець марнує своєю повільністю найкращі позиції. Перша половина кінчиться при доволі замітній перевазі Чорних. У другій половині ця перевага ще збільшується, Чорні грають дуже складно і здобувають у 13 хв. після вільного вирівнання зі стрілу Немца. Хвилину пізніше Дрог стріляє зблизька в ріжок. Від тієї пори Україна обмежується до оборони і щойно під кінець осягає деяку перевагу. Та висліду її анемічний напад не був уже в силі змінити.

Суддював п. Нусенблят. Публики к. 3.000.

ІНШІ ВИСЛІДИ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

ЛЬВІВ. **Погонь І Б. — II. Сокіл 1:1 (1:0).** Перші ворота здобула Погонь з вільного Матіяса І. Вирівняла для Сокола Вельгош із карного. Змагання на низькому рівні. В дружині Погоні грало кількох лігових змагунів. Судди п. Ранін.

ЛЬВІВ. **Лехія — Р. К. С. 2:1 (1:1).** Ворота для Лехії здобули: Порожинський і Литвинович, для РКСУ-у Паламарчук. Суддя п. Земан.

ЛЬВІВ. **Гасмонея — Польонія 2:1 (0:0).** Ворота для Гасмонеї здобули: Геніг із карного й Кац. Для Польонії Клийн.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Юнак — Чувай 3:0 (1:0).** Дуже гостра гра, якої жертвою впало по одному змагунові обох дружин, так, що метч закінчили обі дружини в десятку. Ворота для Юнака здобули: Кручек, Гурський і самовбивча.

САМБІР. **Корона — В. К. С. Ярослав 6:2.** Заслужена перемога Корони, яка грала дуже амбітно. Ворота для Корони здобули Миколью (3), Джевінський (2) і Барбара. Для ВКС-у Літинський і Вельтес. Суддював п. Бігда.

ТАБЕЛЯ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

1. Чорні	21	31:11	60:24
2. Гасмонея	20	26:14	31:18
3. Україна	**20**	**26:14**	**41:28**
4. Польонія	20	26:14	41:31
5. Погонь (Стр.)	19	22:16	49:28
6. Р. К. С.	20	21:19	25:22
7. Юнак	21	21:21	46:42
8. ВКС Ярослав	21	21:21	26:30
9. Лехія	20	20:20	47:40
10. Погонь І. Б.	20	19:21	43:45
11. Ресовія	19	18:20	31:41
12. Чувай	20	13:27	23:47
13 Корона	21	10:32	37:81
14. Сокіл II.	20	8:32	17:42

МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ

ПЕРЕМИШЛЬ. **Сян — Легія (Коросно) 8:1.** Ворота для Сяну здобули: Гібалевич 2, Суський 2, Ходань, Ряшівський, Турко й одні самовбивчі. Сян заграв чи не найслабший свій метч у цьогорічному сезоні. Доволі слабо грав напад, який не міг взаїмно порозумітися. Свою високу перемогу завдячує Сян у першу чергу безнадійному воротареві Легії, який міг бодай 6 воріт оборонити. Та не зважаючи на слабу гру, Сян переважав увесь час і при кращій стріловій диспозиції нападу міг виграти ще вище. Легія закінчила свій метч у вісімку, тому що суддя викинув у другій половині трьох її змагунів за брутальну гру.

БОРИСЛАВ. **Кадіма — Дністер (Самбір) 5:1 (2:0).** Дністер мав уже в 1. хв. нагоду здобути ворота, одначе їх не використав. До 30 хв. гра була вирівнана, щойно пізніше жидівська дружина почала осягнути перевагу. У другій половині впав зливний дощ і щойно тоді зазначилася замітна перевага жидівської дружини, яка здобула теж трое воріт. У Дністрі добре грав на залозі Марчук, середущий помічник Кравс і Вапівський, який теж здобув ворота для Дністра. Суддював м-р Татарський.

ЛЬВІВ. **Чорні II — Україна II 7:3 (4:1).** Змагання за мистецтво А-кляси резерв. Дружина України добра в полі, програла змагання з причини дуже слабої гри воротаря Дяця III. Ворота для України здобули: Каратницький, Якимів і Дапів.

Б-КЛЯСА.

СТРИЯ. **Скала — РКС 8:0 (4:0).** Висока перемога Скали над своїм льокальним суперником. Ворота для Скали здобули: Заплатинський 3, Новак 2, Мелень, Стрільчак і Павлічка по 1. Дуже добре заграла в нашій дружині залога та правий бік нападу.

Минулої неділі Скала грала мистецький метч у Сколім з тамошнім клюбом Гредльовом і осягнула перемогу 4:1. Тепер Скала веде в табелі і має ще найближчої неділі вирішні змагання в Бялима в Бориславі перед собою. Бажаємо нашій дружині [illegible] успіхів.

ДРОГОБИЧ. **Тур — Стшелєц (Польмін) 3:1** [illegible] Тур здобув мистецтво Б-кляси своєї групи і стріне ся мабуть зі Скалою (Стрий) у фіналі.

Ц-КЛЯСА.

ЛЬВІВ. **Степ — Луг 5:0 (3:0).** Висока перемога Степу над дуже амбітною дружиною Лугу, яка виказала знаменитий старт до мяча. Ворота для Лугу здобули: Панчишин, Говіяш, Огпій, Петрівський та [illegible] самовбивчі.

ЛЬВІВ. **ПКС — Зоря 2:1 (0:0).** Брутальність [illegible] ційної дружини, заохочуваної її симпатиками не дала взагалі змоги розвинути на грищі правильної гри. При тому на всі промахи поліцистів дивився суддя п. Равх крізь пальці. Перші ворота стрілив ПКС з карного, подиктованого до Зорі за урожену руку, якої [illegible] не було. Вирівняв для Зорі Данилевич. Вирішні ворота для ПКС-у впали в останній хвилині гри в темноті після розбиття Зілинського, якого безпосередньо з грища відвезли до лічниці.

Зоря — як довідуємося — вголосила протест, покликуючися на те, що господарі грали в таких самих білих сорочинках як українська дружина. Суддя ігнорував домагання Зорі, щоб поліційна дружина змінила дреси.

БОРИСЛАВ. **Ґази — Ропник 5:0 (3:0).** Мистецтво Б. кляси. Ґази були кращі технічно і тактично. У дружині Ґазів грав колишній змагун України Сироток, який теж стрілив 3 ворі.

ДРОГОБИЧ. **Ватра II — Стшелєц (Польмін) II** [illegible]

МИСТЕЦТВА ЮНІОРІВ.

ЛЬВІВ. **Білий Орел — Україна 3:1 (3:0).** У першій половині перевага Білого Орла, який грав із вітром. Після перерви переважала Україна, одначе з причини стрілової анемії нападу здобула вона лиш одні ворота з карного.

МОСТИСЬКА. **Сян — Чувай (Мостиська) 2:1.** Заслужена перемога юніорів Сяну. Минулої неділі (15 т. м.) осягнули вони в зустрічі з Польонією [illegible] вислід 1:1. Справа мистецтва юніорів покищо [illegible]

ТОВАРИСЬКІ МЕТЧІ.

ЛЬВІВ. **Зоря II — Луг (Синилів) 1:0.** Добра гра юніорів Зорі. Ворота здобув Коцюмбас.

БОРИСЛАВ. **Ватра — Кадіма II 3:1 (1:1).** Товариські змагання вирішила Ватра, не висилюючись, у свою користь.

МІЖДЕРЖАВНІ МЕТЧІ.

ВАРШАВА. **Польща — Ірляндія 6:0 (3:0).** Такого висліду не сподівався мабуть найбільш оптимістичний польський спортовець. Кожний сподівався перемоги Ірляндії, інше радше про висоту висліду. Несподівано перемогла Польща у високім відношенні. Ворота для Польщі здобули: Пйонтек і Водаж по 2, [illegible] і Вілімовський по 1. Видців 20.000.

ЦІРІХ. **Швайцарія — Англія 2:1.** Несподівана перемога Швайцарії, яка виростає в чимраз більшу футбольну потугу.

ДІСЕЛЬДОРФ. **Німеччина — Астон Віля 2:1** [illegible]

АМСТЕРДАМ. **Шотляндія — Голяндія 3:1.**

БЕЛЬСКО. **Бельско — Червоні Чорти (Бельгія)** [illegible] (1:1).

КРАКІВ. **Краків — Червоні Чорти 3:1.** [illegible] неофіціяльної репрезентації Бельгії.

ПОЗНАНЬ. **Познань — Бреслява 6:4.**

МІЖОКРУЖНІ ЗМАГАННЯ.

ЛЮБЛИН. **Львів — Люблин 4:3 (1:2 3:3).** [illegible] гання відбулися в Люблині. Львів переміг аж [illegible] довжені. Ворота для Львова здобули [illegible] ман 2 і Кравец 2.

БЕРЕСТЄ. **Варшава — Полісся 7:1 (3:0).**

БІЛОСТОК. **Вильно — Білосток 1:0 (0:0).**

ТОРУНЬ. **Помор'я — Познань 4:2 (0:1).**

СОСНОВЕЦЬ. **Лодзь — Басейн 4:3 (2:2).**

ЧИ БОКСЕРИ УКРАЇНИ ВВІЙДУТЬ ДО А-КЛЯСИ

В неділю 22. ц. м. відбулися у Львові загальні [illegible] ри львівської боксерської округи, на яких вибрано [illegible] вий виділ. Головою став п. Урбанович. З України [illegible] виділу ввійшов п. Кошшевич, до провірної комісії [illegible] Чучман. Із внесків заслуговує на підкреслення [illegible] Світезі, щоб львівську А-клясу збільшити до [illegible] бів, а тим, що як десятий клюб малаб увійти Україна. Цей внесок передадуть, як побажання [illegible]

П. З. Б.

ЩЕ ДО БІГУ З ПЕРЕШКОДАМИ

У вислідах зі сокільського бігу з перешкодами пропущено гурток Сокола V. в складі: Цапців [illegible] і Миколаїв, який заняв 16. місце з часом 7.35 [illegible]

Мексиканські урядові війська здобули осідок ґен. Седілля.

ЛІКВІДАЦІЯ МЕКСИКАНСЬКОГО ПОВСТАННЯ?

З Мексику повідомляють урядово, що урядові війська здобули Ляс Пальомас, осідок провідника повстання в Мексику ґен. Седілла. Міркують, що з тою хвилиною повстання здавлено.

Урядові кола твердять, що ґен. Седілльо мав лише дуже мало зброї та зібрав не більше, як тисячу добровольців.

Не входи на дорогу несподівано!

Ювилейне свято „Просвіти“ у Львові.

Довго очікуване та підготовлюване Свято Ювилею „Просвіти“, що остаточно з незалежних причин звелося до врочистого богослуження й посвячення прапору „Просвіти“ в Соборі св. Юра у Львові, відбулося в неділю 22. травня ц. р.

Точно в год. 9.45 серед ясного погідного сонця вийшли сходами з-під Собору св. Юрія на залиту народом площу прапорові почети наших установ з прапором Української Кооперації на чолі. За ними йшов підтримуваний головою „Просвіти“ д-ром Ів. Брикoм та головою Ділового Комітету послом Зиновієм Пеленським найстарший член та одинокий з живих основників „Просвіти“, о. шамбелян Михайло Цегельський, далі прапор „Просвіти“, що його несли три хоружні, Головний Виділ і Діловий Комітет. У тому моменті на вежі Собору вдарили всі дзвони, а хор відспівав „Сей день“. Це була перша зворушлива хвилина Свята.

Сеніори, прапор, Головний Виділ та Діловий Комітет увійшли поміж нарід та представників усіх українських організацій під каплицю і установилися: праворуч сів Головний Виділ і Діловий Комітет, ліворуч сеніори та прапори українських центральних установ. Проти самого престолу станув прапор, що його держав хорунжий інсп. П. Петрик в асисті хорунжих Степана Корецького і Володимира Татомира.

АРХИЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА.

За хвилину до каплиці увійшов Преосв. Будка в асисті духовенства. До богослуження стали 90-літний о. шамбелян Михайло Цегельський та найстарші і найповажніші священики Краєвої: о. митрат Олексій Базюк, о. крил. Дионисій Лопатинський, о. крил. Юліян Дзерович та о. декан Григорій Гірняк з Винник. Діяконували О. Клос та питомець Квасниця. Асистували до богослуження питомці Духовної Семинарії: Бесарабчук, Хомяк, Походжай, Кисілевський, Заставний і Левицький. На підвищенні під самим храмом св. Юрія умістився збільшений на це Свято святоюрський хор під орудою п. Івана Охримовича.

Саме богослуження, на яке дуже численно прибув український Львів, проходило незвичайно величаво: і спів хору і благословення єпископа і ясно освітлений прапор, що виконаний в робітні Народнього Мистецтва за проєктом арт. мал. Свят. Гординського є справжнім архитвором та найкращим з усіх відомих нам українських прапорів — усе це надавало богослуженню такого чару.

ПРОПОВІДЬ О. ПРАЛ. КУНИЦЬКОГО.

Коли після євангелія на підвищенні перед престолом храму станув о. прелат Леонтій Куницький і твердим дзвінким голосом почав проповідь, багатотисячна маса тих, що прийшли на богослуження повернулась до нього та з запертим віддихом слухала його слів:

„Христос Воскрес! Молитвою горячою сердечно витаємо, між себе приймаємо ювилейний прапор Матері-Просвіти. А прапор наче живий, якби молитву нашу розумів і службу Богу, підняся пишний, стрункий, молодий і грається, міниться красками гармонійними і мову свою мовить, наші очі манить, до нашого серця промовляє. Бо не само деревище, не сам шовк і метаь отсей прапор! У нього-ж вплелася Божа ласка з ясного неба і дар пребогатий Великого Князя Володаря могучої Руси-України св. Володимира, дар хрещення святого, в якому водами Дніпра окроплено душі народу. 950-ліття християнської культури українського народу вплелося у шовки прапору „Просвіти“. В нім історія жива, У нього вплелася наша освіта, що трудом славянських апостолів св. Кирила і Методія нам книгу премудрости подала й очі отворила на святу правду на землі, на благословенній Українській Землі, на землі вольній. Ой прапоре-мріє! Чомуж при тобі та дійсність у тінь ховається, як ховається сонце за чорні хмари. Від сходу до заходу сонця хмари. Дійсність оттака. Бо дійсна доля, доля українського народу, є як доля Симона Киринейського, що з поля свого прийшов поглянути на Христа. А Христос під хрестом упадав. Вороги-ж його хотіли його живого на Голготу довести, щоб Він живий у ганьбі помирав. І побачили вороги дужі рамена Симеона й очі його як у дитини добрі, щирі, а повні болю й жаху на вид того, що діялося з святою правдою на землі. І не питали вороги і Симеонові не дали нічого спитатися, лиш хрест важкий на його дужі рамена поклали і приказали їм обом з Христом іти на Голгофту. Ненавистю сліпі вороги забули ще й у Бога спитатися, у землі, у скал Голгофти, чому велів у цю хвилину мовчати, чому Бог мовчить, чому земля під ними не розпадається, не дрожить? Нішо! Вороги й без питання нежданої ними відповіди діждалися, нежданої відповіди страдальців у їх воскресенні в житті й перемозі! Чи чуєш прапоре?! Послухай повісти за той святий хрест, що його ворог злий як сатана струтив з найдорожчої нам могили, що у Каневі на горі, над Дніпром сонце зустрічає. Той хрест святий струтив ворог з могили й кинув його на рамена українського народу, хрест такий великий, що його важку тінь ми на своїх раменах відчуваємо, всі відчуваємо, що українське серце у грудях носимо. Тоді то ворог вимовив слово суду над нами — смерть. А хрестоносець відповів, що лож твоя — диявольська лож, то не смерть, то тільки страсть і заповіт воскресення святої правди, волі золотої на землі, на Українській Землі. Бо з могили встав той, що не вмирає, встав геній. Чи бачиш, прапоре, його? Він-же тебе вітає, тебе обіймає і шепче і каже тобі так голосно, щоб ті слова почуло кожне українське серце: Учітеся, брати мої, думайте, читайте... Прапоре! Ти цим словом живий і житимеш, поки сонце сяє! А з Підлисецької Білої Гори до тебе прилинув другий Добрий Дух і твої шовкові нитки, твої райдужні барви насичує словом живим, могучим: „Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш, а не вирвеш милости й віри не возьмеш, а не видреш любови й віри не видреш, бо руське ми серце і віра руська!“ Словом-присягою отсього псальму Русланового ти живий і вічно молодий житимеш серед поколінь українського народу, бо віра сердець його „як Бескид поставилася на любови“. Та чи тільки ті два великі невмирущі духи витають тебе нині, наш прапоре? А ми всі? Чиж очі наші не спочивають на тобі радістю великою, чи серця наші й души не обіймають тебе вірою й любовю горячою, живою? Так, ми! Але де ті сотки тисяч, що нині хотіли тут бути, а бути не можуть? Вони тут коло свого прапору. Я їх бачу, я чую їх присутність, чую пошум їх живих душ довкруги цього прапора, як вони його витають, як з нами спільно молитву мовлять як з нами бажанням ясного світла прапор обдають. То тільки тіл їх нема. А душі є, душі мілонів українського народу. Чи чуєте, браття, як довкруги прапору серця українців дзвонами дзвонять? Я чую! Бо кажу вам — нема у світі такої криці, щоб такі голосні дзвони вилити в серцях, як голосні удари людських сердець, що люблять! А їх мілони, тих сердець України, що дзвонять дзвонами Великодня, на благословення прапору Матері-Просвіти! В тій сильній мові душ у гомоні сердець мілонів лежить величність нинішнього Свята. Свято скінчиться, наш Найдостойніший Владика поблагословить прапор на його великий шлях, на ясний шлях, що терніями стелиться українськими землями, щоб тим, що бачать, очі нагрівати й серця святою правдою на землі українською культурою духа накормляти, а тим голодним правди, ще незрячим, щоб очі отвирати і силу вливати, щоб і вони побачили і пішли за прапором на шлях перемоги! Перемоги над чорною годиною і владою тьми. Амінь!“

Богослуження закінчилося могутнім „Христос воскрес“ та многоліттям всьому українському народові, Ювилятці Просвіті, її Головному Виділові та всім її членам

ПОСВЯЧЕННЯ ПРАПОРУ

З черги перейшли члени-сеніори, духовенство з єпископом, члени Ділового Комітету, Головний Виділ і запрошені представники централь до невеличкої каплиці в митрополичій палаті. Там біля ясно освіченого престолу засів з одного боку Е. Митрополит Андрей, з другого Преосв. Будка; перед ними уставилися хорунжий та підхорунжі з прапором „Просвіти“. Поруч прапору засіли сеніори та президія Товариства, далі уставилися представники всіх наших організаційних централь. Співає хор питомців.

Акту посвячення прапору доконав Е. Митрополит Шептицький. Глибокий його голос дзвінкий спів хору та маленька й низька каплиця, набита вщерть людьми, надавали цьому посвяченню спеціяльний настрій, якого не пережила досі в нашій історії хіба ніодна організація та ніоден прапор. Це виглядало справді на якісь катакомби, в яких невелика горстка ідейників посвячувала своє знамя, щоб звідси з ним іти опісля в життя, несучи світло науки та поступу. Не диво, що багато людей не могло там скрити щирого зворушення, сховати своїх сліз...

Після посвячення прапор уперше схилився низько перед Митрополитом, який виголосив невеличке, але, як завжди, глибоко облумане, мистецьке й бадьоре слово.

СЛОВО МИТРОПОЛИТА

„Велике й радісне торжество 70-літнього ювилею „Просвіти“ обходимо серед таких обставин всенародніх терпінь, що стає неможливо виявити те, що кожний відчуває, кожний розуміє над чим кожний терпить. Ювилей „Просвіти“, що є торжеством цілого народу та лучить серця всіх, зібрав сьогодні тільки представників нашим установ у чотирьох мурах цієї малої каплиці. „Просвіта“ у хвилинах радости і смутку горнеться до Церкви, в ній шукає помочі і цим дає одиноку, сильну запоруку кращої майбутности. Принятий у новіших часах звичай мовчанням висказувати біль душі, пристосований до сьогоднішньої радісної хвилини, у промовчуванні всього, що нам так важко на серці лежить, нехай буде символом нашого положення — сіґнум темпоріс“.

Опісля посвячений прапор взяв у руки найстарший з членів та одинокий з основників „Просвіти“, сивоволосий **о. шамб. Михайло Цегельський** та передаючи його голові „Просвіти“ д-рові І. Брикові, виголосив, як на свій вік, незвичайно бадьорим та грімким голосом таку промову:

ПРОМОВА О. ШАМБ. ЦЕГЕЛЬСЬКОГО

„Прийшлося мені нинішньої хвилини, такої для нас всіх дорогої, Батьку Архиєрею Українського Народу, приняти той прапор зі зломаним серцем. Той прапор є хрестом перемоги над темнотою, яка колись залягала наш край, перемогою світла. Нехай мені буде вільно кинути спомини і згадати ту хвилину, коли ми зійшлися на Стрільниці на першу нараду в справі „Просвіти", на Стрільниці, бо тодішні наші достойники відмовляли нам молодим навіть власного кута. Майже все тодішнє наше громадянство та духовенство було напоєне русско-російським патріотизмом. Воно відкинуло гасло весни народів, відкинуло ухвали першого нашого зїзду, що ми нарід окремий від московського. Як було за Австрії пізніше — знаєте. Коли нас Австрія здала на ласку наших сусідів, здавалося, що справді не лишається вже нічого, як тільки звернути свої очі на Росію та звідти ждати помочі. А року 1868, коли ми засновували Просвіту, було нашому народові чи не найтяжче. Здається, не було б нічого, якби правильним шляхом не пішов був Маркіян Шашкевич, що один тільки залишився між нами, бо Головацький пішов потім до москалів, а Вагилевич до поляків. Щойно 30 літ пізніше молоде покоління кинулося до праці. І було нас на перших зборах „Просвіти" тільки 64, а серед нас тільки один старший священик о. Заячківський. 70 літ минуло від тої хвилини, такої непомітної, що подобає на те евангельське гірчичне зерно. Таким зерном і є „Просвіта", яка нині є вже всюди, де є українці, навіть в Америці та на Зеленому Клині. Я думаю, що нема у світі українця, який не знав би про наше Товариство. А крім цього — що найважніше — воно викресало з нашого народу свідомість і силу, хто він і чия дитина. І це нині увесь нарід знає.

Той прапор, який посвячує нині наша Мати і на який цілий нарід так чекає, мусимо приняти з великим торжеством, але й із великим болем. Та залишається нам віра, що Бог наш Батько і Мати Божа, Цариця Руси-України, не опустять нас, коли припадемо до них. І хоч тут посвячений нині прапор навіть не має змоги показатися на вулицях Львова і буде замкнений, то — я глибоко вірю в це — прийде той час, що прапор „Просвіти" розвинеться в цілому нашому краю і буде голосно лопотіти.

Віддаю той прапор у твої руки, пане голово! Бери його у свої кріпкі руки і нехай він у твоїх руках буде все гороэю! Держи його міцно й твердо! Маєш кріпко стояти з ним і кріпко йти, а Бог нас не опустить! З темнотою мусимо скінчити і наш прапор залопотить на рідних нивах та рідних селах!"

НА ПОДВІРЮ ПЕРЕД МИТРОПОЛИЧОЮ ПАЛАТОЮ.

При цих словах д-р Іван Брик, голова „Просвіти" взяв прапор з рук о. шамб. Цегельського і передав його тимчасово хорунжому інсп. П. Петрикові. Потім усі зібрані перейшли на поверх митрополичої палати. А на долині тимчасом багатотисячна маса народу стояла непорушно і нетерпляче ждала появи прапору на балконі. І коли хорунжий виніс його туди, почулася голосна команда: Позір! Народом пробігла ніби електрична іскра — за хвилину посипались одним могутнім поривом грімкі оклики „Слава" та невгомонні оплески. Гомін історичного дзвону князя Любарта, що озвався в отсю величаву історичну хвилину, додав ще більше торжества моментові. Поруч прапору зявився за хвилину Е. Митрополит у мітрі й понтифікальних ризах, поруч нього о. шамб. Цегельський, голова „Просвіти" д-р І. Брик і голова Ділового Комітету З. Пеленський. Тисячна маса привитала Митрополита черговою хвилею оплесків та окликів „Слава", після чого Митрополит поблагословив нарід та привітав його словами: Христос Воскрес! Усе залите морем голов просторе подвіря Собору св. Юра в одній хвилині почало співати пісню: „Боже великий, єдиний" і цей момент, коли під прапором „Просвіти" і ясним хрестом у руках Митрополита на балконі лунала молитва до Бога за долю для України, був символічний для цілого свята, був такий зворушливий, що всі без винятку, старші і молодші, чоловіки і жінки, мали сльози в очах.

Після цього духовенство, Діловий Комітет і Виділ, прапор Просвіти, представники установ та запрошені гості перейшли до великої авдієнційної салі в тій-же митрополичій палаті, де відбулася присяга хорунжого, вінчання прапору лентами установ і де виголосили свої промови представники наших централь. І в цій салі появився Е. Митрополит, що в асисті Преосв. Будки та ректора о. д-ра Й. Сліпого пильно слідкував за цією частиною свята. Поруч нього засіли сеніори Товариства, през. д-р Кость Левицький і д-р Антін Горбачевський та — очевидно — на почесному місці одинокий живий з основників Просвіти о. шамбелян Цегельський, який всупереч своєму вікові і довгому богослуженню тримався увесь час дуже добре.

ПРОМОВА ГОЛОВИ ПРОСВІТИ

Перший промовив у цій салі **голова Просвіти д-р Іван Брик** отсими словами:

„З достойних Ваших рук, Отче Шамбелян й одинокий живий ще свідку народин Просвіти, переняв я прапор Просвіти і сердечно дякую в імени Головного Виділу й усього Товариства. Дякую Вам, Дорогий наш Архипастирю, Вам Преосвященний Владико і всьому приявному тут нашому Духовенству. Дякую Вам за ті щирі й горячі молитви, що ними вимолили Ви в Бога благословення на цей символ праці і змагань Просвіти. На тих, що під цим переможним знаменем уже єднаються і далі будуть єднатися та всіх тих, що сковані одною думкою, здобуватися будуть на якнайбільшу енергію у щоденній творчій культурній праці, щоб осягнути повноту добра і щастя для українського народу. Прапор цей пригадуватиме заєдно всім теперішнім і майбутнім поколінням, що вони, вірні своїй святій Церкві, вірні свому народові, мають зберігати національну традицію, мають розбудовувати надбання своїх батьків і сміливо прямувати щораз-то вище й вище сонячним шляхом культурної, повновартної нації. Прапор цей пригадуватиме міліонам просвітян, що ця глибока віра і тверда воля, висока християнська мораль, єдність і здисциплінованість, дадуть їм силу Антея, неустрашимість Архангела, духову міць Мойсея, єдину думку і єдине бажання, що їх ніяка сила ні зломити ні одоліти не зможе. Бо сила народу дуже велика, бо готовість його до жертв безмежна. Бо з нами Бог, з нами правда, з нами народ. Кінчу словами привіту одної Філії Просвіти: „Лопоти, прапоре, як широка Українська Земля! Дай надію зневіреним, додай сили і снаги нам усім до праці для нашого Сонця-Просвіти!"

ПРИСЯГА ХОРУНЖОГО ІНСП. ПЕТРИКА.

„А тепер звертаюся до тебе, Товаришу Хорунжий — тут голова Т-ва повернувся до інсп. П. Петрика, що тримав прапор — з волі Головного Виділу Просвіти передаю тобі отсе посвячене ясне знамя Просвіти. По старому звичаю зложиш присягу-приречення. Клякни!"

І голова твердими, зворушливими словами провів хорунжому Просвіти, інсп. П. Петрикові, що клякнув перед прапором і підняв руку, таку присягу: „Прирікаю і присягаю, що прапор цей зберігатиму як дорогу цінність, держатиму його високо і таким чистим передам його в гідні руки молодшого переємця, яким чистим його сьогодні перебираю. Так мені Боже допоможи, Пречисто Діво Маріє і всі Святі!"

Після цього голова Просвіти д-р І. Брик поцілував прапор і передав його офіційно хорунжому, що поцілунком у свою чергу заприсягнув йому вдруге вірність і готовість його боронити.

ВІНЧАННЯ ПРАПОРУ ЛЕНТАМИ УСТАНОВ.

Потім, на підвищення вийшов представник української науки, **голова Наукового Т-ва ім. Тараса Шевченка проф. д-р Іван Раковський**, що до приявних промовив такими словами: „Наукове Товариство ім. Шевченка сердечно витає найстаршу нашу культурну установу, Товариство Просвіта, з її великим сьогоднішнім святом. Наукове Т-во ім. Шевченка тямить завжди, що Товариство Просвіта, перебираючи перед 70-ти роками на себе завдання мертвої вже тоді „Галицько-Руської Матиці", перше взяло на себе обовязок плекати українське письменство й українську науку. Правда, з ростом її праці треба було цю надзвичайно важну ділянку нашого національного життя передати окремій, для цього призначеній організації і задля цього пять років після народин Просвіти засновано наше Наукове Товариство, що довгі роки опісля було єдиною нашою науковою установою на всіх українських землях. Власне предтечою цього Наукового Товариства була наша Ювилятка і тимто Наукове Товариство ім. Шевченка завжди пильно стежить за буйним розвитком Матері українських товариств і своєї старшої посестри, Товариства „Просвіта" та завжди тішиться величними успіхами її праці. І тепер, вінчаючи цей ювилейний прапор Просвіти, гаряче бажаємо їй якнайкращого дальшого розцвіту на честь і славу української культури. Наша, всім нам така дорога Просвіта нехай живе і розцвітається, нехай під цим своїм прапором обєднює всесь український нарід у праці для добра і щастя України, нехай веде його до боротьби за прав... — до остаточної перемоги!"

Д-р Іван Раковський перший увінчав прапор „Просвіти" від Наукового Т-ва лентою. По ньому на підвищення вийшов представник Українськоі Кооперації **през. Павликовський** і в ... шій промові представив тісний звязок „Просвіти" з розвоєм всього нашого економічного життя. (Цю промову помістимо завтра ...) Лента, якою през. Павликовський увінчав від Української Кооперації прапор „Просвіти", була друга. Третю ленту, після бадьорої промови причіпив голова Рідної Школи **проф. Іван Галущинський**, а потім уже чергою підходили представники ріжних українських централь ... установ і вінчали прапор своїми лентами. Водночас підписували приявні мистецьку пергаминову грамоту посвячення, на якій перший підпис дали Е. Митрополит, Преосв. Будка, о. шамб. Цегельський та сеніори: д-р К. Левицький і д-р А. Горбачевський.

ЗАКІНЧЕННя.

Цю офіційну частину закінчив промовою **голова Ділового Комітету посол Зиновій Пеленський**, дякуючи Митрополитові, Епископові, сеніорам та представникам установ від Ділового Комітету й міліонів тих просвітян з рідного краю, зза океанів і з далеких світів, що хоч не приявні, духом були на цьому Святі та приречнули йти з прапором „Просвіти" вперто до добра і краси. Накінець всі приявні відспівали національний гимн і на цьому свято посвячення прапору та й саме святкування ювилею у Львові скінчилося.

Боротьба з фашизмом у Бразилії

Бразилійська влада перевела цілу ... арештувань серед групи інтеґралістів, ... провідник Пліньо Сальдаро — як твердять ... ся — хотів завести у Бразилії фашистівський лад з королем у проводі, яким мав ... Браґанца та „провідником", яким мав ... сам Пліньо. Вязниці у Ріо де Жанейро та ... ному місті Ніктеруа такі переповнені, ... арештованих мусіли перевести на острів ... Гранде. Між арештованими багато держ... урядовців, багато моряків, двох свящ... кількох б. офіцерів. У звязку з заколотом ... зидент республики видав декрет про ... ня кари смерти, яку завела конституція ... листопада минулого року. Преса подає, ... що між арештованими є багато німецьких ... стів та італійський журналіст, кореспондент ... „Газетта дель Пополо" Цезар Ріс... цьому останньому знайшли документи, ... казують, що інтеґралісти просили ... уряд інтервенції на свою користь, ... що як дійдуть до влади,створять у себе ... на випадок потреби військову базу ... вий резервуар.

РУМУНСЬКИЙ ПРЕМІЄР ВИЇХАВ ДО КРАКОВА.

У другому дні побуту у Польщі прем... був у варшавській православній церкві, ... приймав його митр. Діонізій та ... шарже д'афер. В год. 22.40 ... їхав з почотом до Кракова

—о—

Кріза нормалізації в освітленні німецького щоденника.

„Франкфуртер Цайтунг" ч. 254-255. описує під наголовком „УНДО" останні події на терені українсько-польських взаємин. Після короткої згадки про скількість українців у Польщі та еволюцію української політики від ірредентизму і совітофільства (?!) до конструктивної співпраці з урядом, „Франкфуртер Цайтунг" зясовує крізу нормалізації та подає недавні резолюції УНДО. Замітка кінчиться здогадом, що уряд береться поважно до розвязки української справи в Польщі, бо не хоче робити собі нових труднощів у часі крізи в урядовому таборі...

Чеська гранична сторожа убила 2-ох німців.

ЗАГОСТРЕННЯ ЧЕСЬКО-НІМЕЦЬКИХ ВЗАЄМИН.

В суботу ранком верталося роверами з Хебу двох німецьких селян: 25-літній Ніколявс Бем і Георг Гофман. Коли вони переїздили коло казарм граничної сторожі, впали нагло два стріли; Гофман згинув на місці, Бем проповз ще кілька метрів у напрямі казарм. Мешканці сусідніх домів вибігли на вулицю, але їх вояки прогнали. По двох годинах перевезено Бема до лічниці, де він помер. З його оповідання виходить, що його пострілено зовсім несподівано.

ПРИЧИНА ВБИВСТВА.

В год. 5.50 прибув на місце події німецько-судетський посол д-р Кельнер, який устійнив хід інциденту; виявилося, що перед вистрілом гранична сторожа не остерегла.

Чеський урядовий комунікат стверджує, що чеські жандарми мусіли вжити зброї, бо оба німці, ідучи роверами в підозрілих обставинах, не послухали приказу і не зупинилися.

Німецьке Інф. Бюро запитує, як можна стріляти до людей, хочби все те „відбувалося в підозрілих обставинах" та гостро осуджує чеську адміністрацію.

ГЕНЛЯЙН ЗАЖАДАЄ ВЛАДИ В СУДЕТАХ, БО ПРАГА НЕ МОЖЕ ЗАПЕВНИТИ НІМЦЯМ БЕЗПЕКИ.

З приводу вбивства двох судетських німців скріпила німецька преса нагальні атаки. Настільки гострої кампанії проти Чехословаччини ще ніколи не було. Вісти про події в Чехословаччині подає німецька преса під багатомовними наголовками, як наприклад: „Мала війна", „Нечувана провокація чехів", „Систематичне полювання на людей", „Звірське вбивство двох німців", „Кво вадіс, Прага?", „Прага не панує вже над ситуацією".

Німецька преса підкреслює, що **Німеччина не може дальше байдуже обсервувати подій у Чехословаччині, німецький уряд займе активніше становище супроти подій у Чехословаччині.**

Німецькі політичні круги вважають, що судетські німці повинні домагатися рішуче забезпеки для їхнього загроженого життя і майна. Чеська поліція ні жандармерія не можуть того їм дати, тому Генляйн мусить зажадати, щоби на території, замешкалій німцями, передати владу і відповідальність за безпеку йому і його відділам „Фрайвіліґер Шуцдінст". Колиб чеський уряд не виконав цих домагань, це моглоб довести до зовнішньо-політичних комплікацій.

ПЕРЕГОВОРИ МІЖ ЧЕХОСЛОВАЦЬКИМ УРЯДОМ ТА ПРОВОДОМ СУДЕТСЬКО-НІМЕЦЬКОЇ ПАРТІЇ.

Комунікат проводу партії судетських німців стверджує, що політичний комітет проводу партії радить від пятниці безперервно. Він виделегував до прем'єра Годжі посла Франка, що радив з премієром цілий день. Посол Франк заявив премієрові, що мобілізація резервістів та інші кроки військової влади викликали між населенням напружену атмосферу. Те саме сказали посли Франк і Нойвірт міністрові внутрішніх справ. Оба німецькі посли заявили, що вони готові до співпраці над вдержанням ладу, але лише засобами згідними з конституцією.

ДАЛЬШІ ЧЕСЬКІ НАПАДИ НА НІМЦІВ.

У пятницю вечором окружили чехи „Німецький Дім" у Моравській Остраві, де тоді відбувалися збори і почали вигукувати противнімецькі оклики, домагаючися розвязання зборів; дійшло до бійки. До пізної ночі маніфестували чехи проти Генляйна.

У Брні ще помітне схвилювання по подіях ночі з четверга на пятницю. Підчас маніфестації чеські студенти й робітники вибили шиби в німецьких домах і крамницях та побили кількох німців. Арештовано кількадесять осіб.

Також у інших містах, зокрема шлеських та моравських, дійшло до інцидентів

КОМУНІКАТ ПАРТІЇ ГЕНЛЯЙНА

Партія Генляйна проголосила комунікат, в якому заявляє, що якінебудь переговори проводу судетських німців з чехословацьким урядом так довго не матитмуть вартости ані цілі, доки уряд не створить атмосфери, яка матиме змогу справедливо та на довший час вияснити положення. Політичний комітет партії стверджує одночасно, що події останніх днів кажуть сумніватися в те, що деякі чеські кола бажають собі, щоб таку атмосферу створити.

Ціла людність округи судетських німців — каже комунікат — підтримує своє становище, що треба перед якиминебудь переговорами устійнити вступні умовини. Цю вимогу судетські німці спирають на довголітньому досвіді, який змусив їх виступити з урядового бльоку і протиставитися коаліції, що мусить приняти на себе повну відповідальність за теперішні відношення

НОВИЙ ПРОКУРАТОР УССР.

Прокуратор СССР Вишинський заіменував Яценіна прокуратором УССР.

—o—

НОВИНКИ.

— **Футра до переховання** на літо приймає „ХРОМ", Львів, Руська 20., тел. 271-83. Поручає лиси, тхорі, пелеринки, перефасоновує уживані футра. 968 —10

— **Лиси,** пелеринки, краватки з футер виконує і поручає Юліян Глушевський, Львів, пл. Капітульна 3, І. телефон 254-46. Приймаю футра до перехову літом. 3229

— **В елеґантно** урядженім пансіоні „Надія" в Черчі приємно буде мені повитати тамтогорічних моїх Гостей. Марія Томашівська, Львів, Тереси 2 Б. Тел. 267-21. 1077 —3

— **Остання матура.** Іспит зрілости, що відбувся у Філії Держ. Ґімназії з укр. мовою навчання у Львові в днях 16—21. ц. м. зложили (гум. тип): 1. Бабяк Орест, 2. Бучко Володимир, 3. Букало Збигнів, 4. Чуловський Роман, 5. Дольницький Мстислав, Василь, 6. Дорожинський Юрій, 7. Дудкевич Евген, 8. Джиджора Юрій, 9. Фединський Евген, 10. Фостяк Михайло, 11. Филипович Остап, 12. Гачкевич Богдан, О., 13. Галушка Володимир, 14. Горбаль Роман, 15. Яцків Богдан, 16. Климкевич Роман, 17. Климків Володимир, 18. Коблик Богдан, 19. Комар Володимир, 20. Корецький Ярослав, 21. Коробій Тарас, 22. Костельник Іреней, 23. Ковальський Юліян, 24. Крілик Мирослав, 25. Кухар Роман, 26. Лаврівський Володимир, 27. Макар Володимир, 28. Мриц Роман, 29. Мурський Лев, 30. Нарембик Теодор, 31. Нидза Степан, 32. Охримович Константин, 33. Панчук Богдан, 34. Панчук Володимир, 35. Паньків Володимир, 36. Посацький Любомир, 37. Прудиус Богдан, 38. Пшик Іван, 39. Пшик Василь, 40 Рошкович Маркель, 41. Саврук Іван, 42. Скіра Іван, 43. Слюзар Володимир, 44. Соловій Іван, 45. Тютько Остап, 46. Волошиновський Любомир, 47. Заклінський Роман, 48. Зварич Юрій. Кляс. типу: 49. Бородієвич Роман, 50. Наклович Богдан, 51. Пурий Леопольд, 52. Тихий Степан, 53. Завадовський Володимир; при письменному іспиті репробовано трьох, при усному одного.

— **Хвиля холоду від моря.** Хвиля холоду, що знову навістила нашу країну, йде від півночи. На польському побережжі, після нагальної спеки, прийшла охолода, що віччю на Кашубах позначилася навіть приморозками. Над морем утримується дуже низько мряка, що спричинює дальшу охолоду. Вітер з північного сходу далі втримується і приносить багато зимна.

— **До 148 держав можна висилати летунську почту з Польщі.** Міністерство почт і телеґрафу видало новий розклад почтових летів у краєвій та закордонній комунікації. Одночасно опрацювали тарифу летунських посилок до всіх европейських і заморських держав. Тепер можна висилати летунські листи з Польщі до 148 держав. В останньому часі наладнали звязок з Абісинією. Родезією та Гватемалею

— **Мистецькі світлини** на фото-матеріалах з фірми Е-комп, Львів, Сикстуська 29, тел. 203-30.

— **Хто виграв на льотерії.** В нинішнім тягненні Клясової Льотерії впали такі більші виграні: 75.000 зол. на ч. 138135; 15.000 зол. на ч: 128595; 10.000 зол. на ч. 44987, 61317; 5.000 зол. на ч. 13434, 14726, 19364, 29109; 2.000 зол. на ч. 3166, 4505, 6410, 9313, 16291, 24065, 31503 33942 36010 39456 46126 55308 66800 80973 94049 108886 123179 128043; 1.000 зол. на ч. 1879, 10347, 13183, 25467, 29555 35824 39588 40409 51331 55524 58430 61069 61830 65869 66660 70017 71007 72165 74056 79674 81295 81410 82483 90644 105574 108320 109253 109645 112363 114372 115326 116438 128107 132009 154143 156616 157517.

— **Борислав без світла.** В неділю, 22-го ц. м. в год. 18-тій пройшла над Бориславом буря з громами. Один грім ударив у головний кабель Електричного Товариства. Наслідком ушкодження кабля у цілому Бориславі згасло світло.

— **Лікуванці напливають до Заліщик.** Останні гарні, соняшні і теплі дні збільшили наплив лікуванців до Заліщик. Вже тепер у Заліщиках перебуває понад 500 осіб. Пересічна температура в сонці доходила в останніх днях до 49 ступнів.

— **Львівська хроніка.** Нічччю з неділі на понеділок на дереві біля знесінського цвинтаря, при Цвинтарній вулиці, повісився 21-літній Адам Румій, безробітний, замешкалий при вул. Старознесінській 19. Причина самогубства брак праці та засобів до життя. — Рятункове поготівля дало першу поміч 45-літньому Михайлові Бондьо і його 5-тилітній донечці з Левандівки, що затроїлися мясом. Жертви затроєння перевезли до шпиталю. — Бронислава Герман (Полтвяна) мала щастя, бо після того, як зголосила в комісаріяті поліції, що на вул. Кармелітській згубила годинник вартости 50 золотих, зголосився на цей самий, IV-ий комісаріят Михайло Наволянський і віддав знайдений годинник.

— **Політичне вбивство у Дембіци.** Трьох братів Вуйціків, Йосип, голова клясового професійного союзу у Дембіци (західна Галичина), Едвард й Іван напали на Йосипа Рочняка, як він виходив з весілля, вдарили його цеглою по голові, а як він упав стріляли до нього з револьвера. Третій з братів добив раненого ножем. Польська преса подає, що це вбивство на політичному тлі. В часі ревізії у Вуйціків знайшли на подвійному дні куфра багато матеріялу для комуністичної пропаганди.

— **Процес за портрет Вітоса.** Голову Стронніцтва Людового у радомському повіті, Ястшембського, судили за те, що він в часі якогось партійного свята вивісив портрет Вітоса. Староство засудило Ястшембського на 50 зол. грививни, але суд звільнив його від вини і кари, бо — як каже присуд — суд не бачить ніякого проступку у факті, що Ястшембський вивісив портрет провідника людовців.

— **Великий процес людовців у Перемишлі.** Останнього дня травня почнеться перед окружним судом у Перемишлі процес В. Єдлінського, члена Головної Ради Стронніцтва Людового, що від серпня минулого року перебуває у вязниці. Процес викликав велике зацікавлення, тимбільше, що співарештованим у часі чи теж після селянського страйку Бр. Грушці та емер. капітанові Шрамові не визначили речинця розправи ані не припинили слідства. Розправа потриває три дні. Покликали 33-ох свідків, між ними 13 поліційних функціонарів.

— **Учитель бичував дітей.** В одній вселюдній школі, у рівенському повіті, викрили зловживання своєю владою учителя, що карав учнів бичуванням. Цей вчитель називається Маріян Калат. За побиття учня засудили його на місяць арешту та припинили у виконуванні обовязків.

— **Вальдемарас редактором литовського часопису.** Появилася чутка, що колишнього диктатора Литви, Вальдемараса, який перебував тепер у Франції, запросили на становище редактора литовського часопису, що виходить у Шікаго.

Переходи дорогу, куди їдуть тільки у прямовисній лінії, а не поперек!

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Театр:

Вівторок 24. 5. год. 8. веч. „Літо в Нохан".

Середа 25. 5. год. 8. веч. „Волк королева Мадагаскару".

Театр Різнородностей:

Вівторок 24. 5. год. 8. веч. „Травневі зренці".

Середа 25. 5. год. 8. веч. „Травневі зренці".

Український театр дир. Йосифа Стадника (сеніора).

ЖОВКВА:

24. 5. Чорноморці.

Потім іде театр до Куликова і Рудекова.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

ЩИРАЙЦІ:

24. 5. Лісова пісня.

25. 5. Процес Мері Дуген.

Театр через міста Бережани, Рогатин і Галич прямує в гори.

Концерт кобзарів-бандуристів під артистичним проводом Волод. Шуля:

29. 5. Яворів.

2. 6. Городок.

Турне під адм. Степана Орача.

КІНА.

АПОЛЬО: „За заслоною".

АТЛЯНТИК: „Дочка Шанталю".

БАЛТИК: „Володарка пущі", „Король і хористка".

ВАНДА: „Наступ на світанку", „Чар молодости".

ҐРАЖИНА: „Сципіон Африканський".

ЕВРОПА: „Верес" на осн. Родзевичівни.

КАСІНО: „Восьма жінка Синьобородого".

КОПЕРНИК: „Інститутка" (Д. Дарбін).

МАРУСЕНЬКА: „Пострах Дикого Заходу" та „Провалля гроші".

МЕТРО: „Кохає, любить, шанує", „Закоханий у тарапатах".

МІРАЖ: „Її найбільша помилка".

МУЗА: „Шеф розвідки" із Конрадом Файдтом.

ПАЛЯС: „Музика для тебе".

ПАКС: „Пат і Паташон у раю", „Срібна торпеда".

РАЙ: „Дівча з темпераментом" з Анною Ондра.

РІЯЛЬТО: „Королівський вязень".

РОКСІ: „Демон вогню".

СВІТ: „Магічний ключ" з Бор. Карловим, „В. 2. не причалив".

СТИЛЕВЕ: „Мій пан чоловік" і ревія.

ТОН: „Володарка джунглів", „Пометка Білого Кобри".

УТІХА: „Таємне проміння" та ревія.

ХИМЕРА: „Подвійне весілля".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська 5).
„Франція" (Нормандія, Бретанія).

ФОТОПЛЯСТІКОН „Святовід" (Пасаж Гавсмана ч. 7):
„Венеція, Верона, Капрі".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 24. травня 1938.

6.15—8.00 Ран. авд., 11.00 Для новобранців, 11.15 Для шкіл: Прогулька до ліса, 11.40 Ґріґ: Форт. концерт а-моль оп. 16, пл., 12.03 Полудн. авд., 13.45 Концерт солістів: спів, форт., 14.20 Легка музика з пл., 14.55 Біржа, 15.00 Оглі Ю.: „Хто її знає?" Музика з пл., 15.25 Біжучі вістки з міста та провінції, 15.30 Госп. вістки, 15.45 „Історична загадка" авд. для старших дітей, 16.05 Фін.-госп. актуалії, 16.15 Камер. концерт, 16.50 19.50 20.55 Актуальна гутірка, 17.00 Шлеськ, невідомий туристам, 17.15 Сальон. музика, 17.50 „Була собі русалка" Анселя Оттрин, 18.00 18.50 Спорт, 18.10 Союзництво у службі держави, 18.25 Шляхом співак, пл., 18.35 Для села: Огляд хл. преси, Хл. скринька, **18.40 Долина Чорної та Білої Бистриці, гутірка д-ра Юр. Зарицького,** 18.55 Програма на завтра, 19.00 „Людська комедія" Бальзака, в пер. Бой-Желенського, 19.30 Спів. ресіталь Іріс Ізонен у супр. форт., 20.00 „На Людвиковій музика грає" вес. монтаж з музикою, 20.45 Веч. денник, 21.00 Концерт симф. орх., 22.00 Танк. музика, орх., 22.50 Ост. вістки, 23.00—23.30 Концерт бажань.

Середа, 25. травня 1938.

6.15—8.00 Раннішня авдиція, 11.00 Для новобранців, 11.15 Для шкіл: „Як хмаринка все життя мандрувала" гутірка для молодших дітей, Пісеньки, 11.40 грає Ед. Комет, органи з пл., 12.03 Полудн. авдиція, 13.45 Інформаційна газетка в українській мові, **13.55 Пісні у вик. Ром. Прокоповича (бас) у супр. форт. (у програмі: О. Нижанківський, К. Стеценко, Ярославенко, Лисенко),** 14.20 Легка музика з пл., 14.55 Біржа, 15.00 „Хто и знає?", Музика з пл., 15.20 Біжучі вістки з міста та провінції, 15.30 Госп. вістки, 15.45 Роальд Амундсен, гутірка для дітей, 16.00 Куток мови, 16.15 Музика з пл., 16.30 Трансм. з Евхаристійного Конгресу в Будапешті, 17.30 19.50 20.55 Актуальна гутірка, 17.40 Орхестра, 18.20 Життя молоді в таборі, 18.30 Театральна гутірка, 18.40 Нар. пісні у вик. вок. квартету, 19.00 „Мечі" образок із пов. Ч. Стршешевича „Проклята Венеція", 19.20 Скрипк. ресіталь у супр. форт., 19.35 Стоїки й епікурейці, 20.00 Свято кадетів із наг. шлеського повстання, 20.35 Спорт, 20.40 Програма на завтра, 20.45 Веч. денник, 21.00 Шопенівський концерт, 21.45 Краса села в поезії, 22.00 Оперетові мельодії, 22.50 Ост. вістки, 23.00 „Справа п. Мая" словно-муз. авд.

Четвер, 26. травня 1938.

8.00 Сигнал часу, 8.05 Ран. денник, 8.15 Орх. концерт, Після богослуження коло год. 10.30 Муз. з пл., 11.30 Радіофонізація варшавського воєвідства, 12.03 Симф. поранок, 13.00 Маскарадова історія, 13.20 Музика орх., мандоліни, спів, форт., 14.45 Для села: Нар. приповідки і наук. передбачування погоди, Море і сільський нарід, Трансм. зі села Неджова, Кутнівського повіту, 15.45 Нар. капеля, спів, 16.25 Діти дітям, пісні, пісеньки, 16.45 Опіка над нар. мистецтвом, 17.00 Оперова музика, спів, 17.55 Р. Фолькман: Тріо б-моль оп. 5, 18.30 Трансм. з Льондону: Розр. концерт увик. „Ди Леслі Бриджвотер Квінтет", 19.00 Приятель і приятелька, 19.10 Як давніше танцювали, концерт орх., 19.35 Листи та програми, 19.45, 21.10 Спорт, 19.50 Програма на завтра, 20.00 Трансм. з Евхар. конгресу в Будапешті, 21.00 Веч. денник, 21.25 „У травні" розр. концерт, хор. орх., 22.50 Ост. вістки, 23.00 Ловецькі терени у Польщі (відчит у німецькій мові), опісля Спікерів альбум.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 24. травня 1938.

БЕРЛІН 18.00 Розр. концерт, 20.00 21.00 Нові оп. мельодії, БІЛГОРОД 20.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 12.05 Концерт солістів, 17.30 21.45 22.00 Циг. музика, ВІДЕНЬ 12.00 Орх. концерт, 15.30 Концерт солістів, скр., бас, 19.25 20.00 21.00 „Низини" оп. Д'Альбера, КОШИЦІ 14.05 18.45 Вістки, 18.00 Д-р І. Панькевич: „Відгомін Підкарп. Руси", МІЛЯНО 17.15 Танц. музика, 21.00, 22.00 Симф. концерт, ПРАГА 16.10 Твори Грімзлія, 17.30 Романси Ферстера, 22.35 Концерт дутого квінтету, РАДІО ПАРІ 20.15 21.00 Камер. музика, РИМ 20.30 Розр. музика, 21.00 22.00 23.00 Опера, СОФІЯ 18.00 Концерт військ. орх., 20.45 Сучасна болг. музика, 21.25 Рос. романси.

Середа, 25. травня 1938.

БЕРЛІН 18.00 Розр. музика, 20.00 Концерт, БІЛГОРОД 21.30 Нар. пісні, БРЕСЛЯВ 19.25 20.00 21.00 „Веселі куми з Віндсору" оп. Ніколяи, БУДАПЕШТ 18.20 Віол., 20.00 21.00 22.00 Бетовенівський концерт, ВІДЕНЬ 15.30 Сопран, форт., 21.00 Принагідні твори великих мистців, симф. орх., 22.20 Китиця альпейських мельодій, МІЛЯНО 21.00 22.00 Муз. вечір, ПРАГА 21.15 Орх. концерт, 22.30 Югосл. музика, РАДІО ПАРІ 20.30 Форт., 21.00 На париській хвилі — розр. програма, РИМ 17.15 Танц. музика, 21.00 „Іль пінчере дель онеста" ком. Цандоля, СОФІЯ 19.45 20.00 21.00 Опера.

Четвер, 26. травня 1938.

БЕРЛІН 18.30 Китиця вальсів. БІЛГОРОД 20.45, 21.00 Нар. пісні, 21.45 „Моцарт і Сальєрі" БУДАПЕШТ 15.30 Форт., 17.30, 18.00 Нар. пісні, 21.35, 22.00 Мадяр. муз., ВІДЕНЬ 10.00, 11.15 Концерт кам. орх., 15.20 Концерт тріа гітаристів, 16.00, 17.10 Розр. концерт, 19.10 Скрипковий ресіталь В. Бариллі, КОШИЦІ 18.00 П. Федор „Уріднім краю" драма, 18.45 Вістки, МІЛЯНО 19.30 Розр. музика, 21.00, 22.00 Комедія і орг. музика, ПРАГА 15.10 Легка музика, 16.45 Військ. орх., 18.30 Муз. твори на отворення Нар. Театру в Празі, 20.00 Концерт, РАДІО ПАРІ 18.00 Театр Уяви, 18.30 Камер. музика, 20.15 Віол., 20.30, 21.00, 22.00 Концерт, РИМ 17.15 Камер. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Мойсей" бібл. мельодрама Росінія, СОФІЯ 18.00 Військ. орх., 19.00 Пісеньки, 20.45 21.00 Спів. ресіталь.

Найновіші заграничні і краєві зразки білля (дитяче, жіноче і мужеське) хусточок, шаликів, краваток, панчіх, скарпиток і т. п.

найдешевше купите в кооперативі

„БАЗАР" Львів, Руська ч. 3.

ПНЕВМАТИКИ „STOMIL" дешеві і добрі

поручає по фабричних цінах

Витовд Транда

Ч.959 **ЛЬВІВ, УЛ. АКАДЕМІЧНА 7.**

Український Текстильний Склад

„Manufactura" Львів, Капітульна Площа 3.

Поручає: модніші шовки на сукні, вовни на літні костюми, комплєти та суконки. — Камгарни на мужеські літні одяги, матеріяли на загортки, попеліни та оксфорди на спортові сорочки та інше.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ"

Львів, 23. травня 1938.

1 кг. масла десер. бльок. без оп.	2·65 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак.	2·70 зол.
молоко	16—17 сот.
(яйця копа)	3·40—3·50 зол.

Тенденція на масло знижкова на молоко та яйця вдержана.

ОПОВІСТКИ.

У ЧЕРЧІ в мурованім пансіоні „Оселі" Т-ва ВПУВ вже готові, чисті, вигідні, сонячні й дешеві приміщення та добірний харч для гостей-лікуванців (також нечленів Т-ва). Члени Т-ва ВПУВ вчителі в чинній службі мусять з конечности користати з лікування в Черчі в II. сезоні (липень і серпень). Членам Т-ва емеритам і Гостям — нечленам найдогідніше і найдешевше користати з лікування в I. сезоні (тепер) і III. сезоні (у вересні). Інформуватись і умовлятися треба безпосередньо в Управою Оселі Т-ва ВПУВ у Черчі п. Рогатин. — **Дирекція Т-ва ВПУВ.** 1126 -2

Ексурзію до цирового млина уряджує У. Т. Т. у середу, дня 25. травня 1938. Збірка в год. 16-тій коло млина Аксельбрада, Жовківська 88.

Жертви зложені в Адміністрації: Дарія і Марія Комісарі по 1 зол. на **Інвалідів, Рідну Школу і Просвіту** і 2 зол. для **Студіюючої Молоді,** разом зол. 5.

Пригадка. Загальні Збори льві. Філ. Кр. Тов. Охорони дітей і опіки над молоддю відбудуться в середу 25. травня в 5 год. попол. в домівці Української Бесіди вул. Рутовського. 1114

ПАНСІОНИ

ЗЕЛЕМЯНКА — Живець п. Гребенів у Карпатах, зупинка Зелемянка. Сонячні кімнати з утриманням, ціни помірковані, купелі солянка заліз. водою. Проспект на бажання. 1049 6-10

КУПНО - ПРОДАЖ

РОВЕРИ, мотороовери, мотоциклі гуртово поручає Ігнаци Роман, Ска з обм. пор. Львів, Леґіонів 27. Цінники на бажання даром. 15/55 17-

ЛІКАРІ! Лікарське урядження за безцін „Хірургія", Львів, Ягайлонська 1[illegible] 1066 9-

РІЖНІ

СТАРУ ҐАРДЕРОБУ мужеську — міняємо на наймодніші бельські матеріяли. Телефон 270-25. 1120

ПІЖАМИ жіночі і мужеські із полотна, попеліни, пасмисті і гладкі 8.90 — 10.80 — 11.80 — 15.90, гарні шляфроки жіночі крепонові 5.75 — „АСТРА", фабрика білля, Львів, Сикстуська 2.

ЩЕ НЕДАВНО совісний годинникар висилав зіпсовані прецизійні годинники до Швайцарії — нині всякі вісові оригінальні частини має постійно Ґ. **ТЕРМАН, Сикстуська чотирнацять.** 1105 1-

ФРАНЦІШОК ҐЛЯСҐАЛЬ — упр. техн. дентист тепер Львів. Пасаж Гавсмана 1. 875 15-

РОБІТНЯ АРТ. БРОНЗІВНИЧА Ст. Федынського Львів, Вірменська 25 (да „Зорі") виконує всякі церковні предмети зі срібла і бронзи. Позолочує старі 673

ОГОЛОШЕННЯ.

КІР

Львів, Усійського 6
Тел. 260-88.
Станиславів, 3-го Мая
ПЛЯНИ
КОШТОРИСИ
БУДОВИ.

За 10 сотиків леду — 3 дні холоду дають тільки ГЕРМЕТИЧНІ

ЛЕДІВНІ САКА

найдешевше купите просто з фабрики
Львів, Сикстуська 18 (ріг Костюшка) тел. 116-86. 1119 1-

А. МАРІВ
Львів
Городецька
Телефон 245-

Виробляє: міхи шпичкові, циліндр. поодинокі і подвійні, технічні для дентистів, золотарів, цукорників і т. п.

ПІТ

НІГ, РУК, ПАХВИН

і т. п. зникне при вживанні спеціяльного певного і нешкідливого пудру **„CSAVE" 50 сот.**

Пробний пакет. Перфумерія

С. ФЕДЕРА

ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 7
Філія: КОПЕРНИКА 15 а.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10